

FFB-12/2010.
(FFB-12/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2010. október 18-án, hétfőn, 8 óra 3 perckor
a Néprajzi Múzeum Könyvtártermében (I. emelet 105.)
(Budapest V. ker., Kossuth Lajos tér 12.)
megtartott kihelyezett üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gázkibocsátásának csökkentéséről szóló törvényjavaslat (T/1243. szám) (Módosító javaslatok megvitatása)</i>	6
<i>A fenntartható fejlődés alapértékeinek érvényesítése a magyar formatervezésben</i>	11
<i>Egyebek</i>	13
<i>Tájékoztató a Duna Stratégiáról, az európai uniós magyar elnökség prioritásáról</i>	14
<i>Barsiné Pataky Etelka kormánybiztos szóbeli kiegészítése</i>	15
<i>Dr. Fülöp Sándor a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa szóbeli kiegészítése</i>	19
<i>Figeczky Gábor igazgató (WWF) előadása</i>	20
<i>Barsiné Pataky Etelka kormánybiztos reflexiói</i>	22
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	24
<i>Karátson Gábor hozzászólása</i>	24
<i>Barsiné Pataky Etelka kormánybiztos válaszai</i>	27

Napirendi javaslat

1. A megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gáz kibocsátásának csökkentéséről szóló törvényjavaslat
(T/1243. szám)
(Módosító javaslatok megvitatása)
2. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről, általános vita:
A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/1282. szám)
(Koncz Ferenc (Fidesz) képviselő önálló indítványa)
3. A fenntartható fejlődés alapértékeinek érvényesítése a magyar formatervezésben
Tájékoztatást ad:
Dr. Bendzsel Miklós, a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke, a Magyar Formatervezési Tanács elnöke
4. Tájékoztató a Duna Stratégiáról, az európai uniós magyar elnökség egyik prioritásáról
Tájékoztatást ad:
Barsiné Pataky Etelka, az EU Duna Régió Stratégiával összefüggő kormányzati tevékenység irányításáért felelős kormánybiztos
Felkért hozzászólók:
Dr. Fülöp Sándor a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa
Figezky Gábor a WWF Magyarország megbízott igazgatója
5. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Jávor Benedek** (LMP), a bizottság elnöke
Dr. Nagy Andor (KDNP), a bizottság alelnöke

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Bácskai János (Fidesz) bizottsági tag
Bartos Mónika (Fidesz) bizottsági tag
Bodó Imre (Fidesz) bizottsági tag
Fülöp István (Fidesz) bizottsági tag
Koncz Ferenc (Fidesz) bizottsági tag
Sebestyén László (Fidesz) bizottsági tag
Dr. Aradszki András (KDNP) bizottsági tag
Bödecs Barna (Jobbik) bizottsági tag
Dr. Szili Katalin (független) bizottsági tag

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) érkezéséig Koncz Ferencnek (Fidesz)
Bányai Gábor (Fidesz) dr. Nagy Andornak (KDNP)
Fejér Andor (Fidesz) Fülöp Istvánnak (Fidesz)
Schmidt Csaba (Fidesz) Koncz Ferencnek (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Völner Pál infrastruktúráért felelős államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
Barsiné Pataky Etelka az EU Duna Régió Stratégiával összefüggő kormányzati tevékenység irányításáért felelős kormánybiztos
Dr. Fülöp Sándor a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa
Figezky Gábor megbízott igazgató, WWF Magyarország
Dr. Bendzsel Miklós a Magyar Formatervezési Tanács, valamint a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke

A bizottság titkársága részéről

Dr. Szalóki Gyula főtanácsadó
Széles Zsuzsanna főelőadó

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 3 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

JÁVOR BENEDEK (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok mindenkinek! Ha jól látom, a helyettesítésekkel együtt 10 fő jelen van, tehát megállapítom a bizottság határozatképességét.

Köszönöm szépen a szokatlanul kora reggel is, hogy a bizottság lehetővé teszi a munkánkat. A helyszínről csak egy mondatot. Két oka van annak, hogy ezen a helyszínen tartjuk a mai bizottsági ülést. Elsősorban ennek az oka az, hogy Bendzsel Miklós a Magyar Formatervezési Tanács elnöke a Néprajzi Múzeumban látható Design Kiállítás kapcsán kedves meghívást küldött a bizottságnak, hogy tartsunk egy kihelyezett ülést. Másrészt pedig az Országgyűlés munkájának a zsúfoltsága miatt elég nehéz volt tanácstermet találni, ezért összekötöttük a kellemeset a hasznossal, és ide hoztuk az ülést.

Tekintve, hogy elég hosszú a napirend, a Duna Stratégiával kapcsolatos tájékoztatás miatt is ilyen korai órára került, figyelembe véve, hogy a Fidesz frakciónak 11 órakor frakcióülése van, tehát muszáj volt elkezdeni. *(Közbeszólás: Fél tizenegykor.)* Fél tizenegykor, pláne.

Még a napirend bejelentése vagy elfogadása előtt jelezném, hogy nekem majd az ülés közben egy fél órára el kell mennem Georgieva asszonnyal a katasztrófavédelmi biztossal találkozni, erre az időszakra szeretném majd Nagy Andor alelnök úrnak átadni a bizottság elnöklését.

Most pedig akkor a napirend elfogadására kerül sor. Írásban kiküldtük az előzetes napirendeket, a megújuló energia közlekedési célú felhasználásáról szóló törvényt. Van Koncz Ferencnek egy vízgazdálkodásról szóló törvénye, ezzel kapcsolatban majd egy bejelentéssel kíván élni. Tájékoztatást kapunk Bendzsel úrtól a fenntartható fejlődés alapértékeinek érvényesítéséről a magyar formatervezésben. Ezzel kapcsolatban csak egy megjegyzést engedjenek meg. A múlt héten Brüsszelben pont egy fenntartható anyaggyártással kapcsolatos uniós egyeztetésen vettem részt, és itt már látszik, hogy az Unió csapásiránya nem a hulladékgazdálkodás megszervezése vagy optimalizálása, hanem már a formatervezés, a fenntarthatóság elvének, az ökodesign-nak az érvényesítése és így az anyagfelhasználás csökkentése. Úgyhogy tekintettel arra, hogy az országgyűlés az őszi folyamán tárgyalni fogja a hulladékgazdálkodással kapcsolatos szabályozás módosítását, ezért különösen izgalmas és fontos, hogy ezekkel a kérdésekkel a bizottság külön is foglalkozzon, majd 9 órától a Duna Stratégiával kapcsolatos tájékoztatást hallunk Barsiné Pataky Etelka kormánybiztos asszonytól. Akkor én Koncz Ferencnek megadnám a szót, mert jelezte, hogy az előterjesztéssel kapcsolatban van egy bejelentésválója.

KONCZ FERENC (Fidesz): Köszönöm szépen. Szeretném bejelenteni elnök úrnak, hogy a javaslatomat vissza kívánom vonni.

ELNÖK: Köszönöm szépen, akkor ennek megfelelően a második napirendi pontunkat töröljük, és akkor kérdezem, hogy az így módosított napirendi javaslat elfogadható-e a bizottság számára? *(Szavazás.)* Tehát akkor elfogadtuk, akkor vágjunk is bele a napirend tárgyalásába.

A megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gáz kibocsátásának csökkentéséről szóló törvényjavaslat (T/1243. szám) (Módosító javaslatok megvitatása)

Első tehát a megújuló energia közlekedési célú felhasználásával kapcsolatos törvényjavaslatához érkezett módosító indítványok megtárgyalása, T/1243. számmal szerepel a listán. Az előterjesztés első helyen Farkas Gergely és Varga Géza képviselők javaslata, mely kiegészíti a mezőgazdasági felhasználással a közlekedési felhasználást. Az előterjesztő képviselőjében valaki kíván-e felszólalni? *(Bödecs Barna: Nekem lenne egy kiegészítésem.)* Akkor Bödecs Barnaé az előterjesztő képviselőjében a szó. *(Dr. Szalóki Gyula: Itt van a mikrofon.)* A hangrögzítés miatt kérem képviselő urat, hogy a mikrofonba beszéljen.

BÖDECS BARNA (Jobbik): Köszönöm. Képviselőtársaim azért terjesztették ezt a javaslatot, és ez még több ponton is megnyilvánul a törvény szövegében, több ponton javasolják a mezőgazdasági kiegészítést betenni. Mindegyiknek ugyanaz az indoka. Ez pedig az, hogy a jelenlegi törvényjavaslat a közúti közlekedésről beszél. Abban az esetben, hogy ha ez nem egészül ki a mezőgazdasági célú felhasználással, akkor a mezőgazdasági erőgépeknél mondjuk úgy, hogy elég disszonáns helyzet állhat elő, hiszen akkor, amikor közúton közlekednek, akkor teljesíteniük kell a törvényjavaslatban való előírást, amikor pedig letérnek a közútról és megmunkálják a földeket, akkor pedig nem kell teljesíteniük. Hát nem tudom, hogyan lehetne ezt megoldani, tehát ez a javaslat, az előterjesztés indoka, hogy egy egységes kormányozás jöjjön létre, és a mezőgazdasági erőgépekre is teljes üzemidejük alatt vonatkozzék az előírás.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Azt gondolom, hogy tárgyaljuk egyben, mert több ilyen módosító érkezett 1-es, 2-es, 5-ös, 7-e sorszámon, ezekről egyben tárgyaljunk. Kérdezem Völner Pált, mint az eredeti javaslat előterjesztőjét, kíván-e reagálni a módosító javaslatra?

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Köszönöm, elnök úr, igen. A legutóbbi ülésen is ez a téma már felmerült. Itt erőgépekről van szó, tehát teljesen más a közlekedési célú, amiről végül is az irányelv átültetése szól, és az erőgépek kérdése. Az üzemanyagokra vonatkozik ez a jogszabály, és ha mindenféle egyéb szempontot be akarnánk emelni, akkor sérülne ez, tehát nem támogatnánk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én szavazásra bocsátanám a következő rendben, hogy itt az első sorszámon szavaznánk erről, és ha a módosító előterjesztője képviselőjének megfelel, akkor utána már nem szavaztatnám végig az összes olyan módosítást, ahol ez szerepel, hanem ezt a későbbiekben egyben szerepeltetnénk.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy aki támogatja Farkas Gergely és Varga Géza mezőgazdasági célú felhasználással való kiegészítését, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Egy fő. Tartózkodik? Nem támogatja? *(Szavazás.)* Kilenc. Nincs egyharmad sem, úgyhogy a bizottság nem támogatja.

A harmadik sorszámon és szintén a későbbiekben - emlékeim szerint - van több hasonló javaslat, ahol Farkas Gergely és Varga Géza képviselők a bioüzemanyag kifejezést javasolják agroüzemanyag kifejezésre módosítani innentől a törvényben. Az előterjesztő képviselőjét kérdezem.

BÖDECS BARNA (Jobbik): Ezt is szeretném megindokolni. Egyszerűen arról van szó, hogy a „bio” elnevezés egy védett dolog, és gyakorlatilag a bio körülmények között, azaz olyan vegyi anyagok és kiegészítők felhasználása nélkül készült termékekre vonatkozik, amelyek „bio” minősítést kaphatnak. Ez a magyar köznyelvbe is e szerint ültetődött át. A

képviselőtársaim javaslata arra irányul, hogy ne zavarjuk meg a „bio” előtag használatát, hiszen nem bioüzemanyagról van szó, hanem olyan biológiai (*Bácskai János megérkezik az ülésre.*) üzemanyagról, amely mezőgazdasági termelésből származik, és köze nincs a bio típusú termék-előállításához. Megtévesztő lenne, ha a közvéleménybe a biológiai eredetű anyagok kvázi bio minősítést kapnának, ezért javasoljuk azt, hogy egy egyértelmű, azonos előtagot kapjon ez az üzemanyagfajta, ami mutatja, hogy mezőgazdasági termelésből származik, de nem bio. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Völner államtitkár úré a szó az előterjesztő képviseletében.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Köszönöm, elnök úr. Nem támogatjuk ezt a javaslatot. Az elmúlt ülésen szintén szóba került ez a téma. Az irányelv is „bio”-ról beszél, és értelmezési zavarokat okozna, ha nem ennek az átültetése történik, hanem más megfogalmazásban.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bizottsági tagoknak van-e hozzáfűznivalója? (*Nincs jelzés.*) Ha nem, akkor szavazásra bocsátom. Megint csak több helyen, a 3-as, 4-es sorszámon szereplő, de akkor megint az összes vonatkozó javaslatot bocsátom szavazásra. Ki az, aki támogatja? (*Szavazás.*) Kettő fő. Tartózkodik? Ellenszavazat? (*Szavazás.*) Kilenc. Ezt a bizottság egyharmada sem támogatja, tehát a bizottság nem támogatja ezt a javaslatot.

Következő sorszámunk 5-ös sorszámon Aradszki András képviselő úr javaslata. Kit szabad megkérnem a Fidesz frakció részéről? (*Közbeszólás: Az előterjesztőt.*)

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Ha ezzel segítjük a dolgot, támogatjuk a javaslatot.

ELNÖK: Jó, tehát 5-ös sorszámon az üzemanyag kifejezést a kormány támogatja. Kérdezem a bizottságot. (*Szavazás.*) Egyharmad támogatja.

8-as sorszámon Szabó Rebeka képviselő a javaslat 2-8. §-ának elhagyását javasolja. Ennek az indoklását az előterjesztő képviseletében jómagam röviden tenném meg. Arról van szó, hogy maga a szabályozás természetesen részben egy uniós jogszabály-alkotási kötelezettségnek tesz eleget, és a szabályozásnak azt a részét, amely elengedhetetlen ebből a célból, ezt megtartani javasolja ez az előterjesztés, ugyanakkor úgy látjuk Szabó Rebeka képviselőtársammal, hogy amíg a nemzetközi megújuló energia cselekvési terv nem kerül előterjesztésre, addig nem alkalmas a részletszabályozásoknak a megállapítása.

Kérdezem az eredeti előterjesztő képviseletében államtitkár urat.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Nem támogatjuk a javaslatot.

ELNÖK: Kormány nem támogatja. Bizottságot kérdezem, támogatja-e? (*Szavazás.*) Kettő fő támogatja. Tartózkodik? Ellenszavazat? (*Szavazás.*) Tízen. A bizottság egyharmada sem támogatja, a bizottság tehát nem támogatja. (*Dr. Aradszki András megérkezik az ülésre.*) Közben megérkezett Aradszki képviselő úr, adunk neki egy szusszanásnyi időt.

A 24-es sorszámmra ugrunk, addig Aradszki képviselő úr lehetőséget kap a bekapcsolódásra. Ez én magam módosító javaslata, és 24-es sorszámon szerepel. Nagyon röviden arról van szó, hogy szeretnénk a jelenlegi kormánystruktúrától függetleníteni a szabályozás megfogalmazását, és tekintve, hogy az agro- vagy bioüzemanyag-szabályozás célja alapvetően a fenntarthatósági kritériumok teljesítése. Ezért a részletszabályozásoknak, végrehajtási rendeleteknek a megalkotásáért javasoljuk, hogy a jelenleg környezetvédelemért felelős miniszter szerepeljen a szabályozásban, aki jelen pillanatban azonos az agrárpolitikáért

felelős miniszterrel, de ez nem biztos, hogy az idők végezetéig így marad, tehát én szeretném, ha ez a törvényi szövegben megjelenne. Kérdezem a kormány képviselőjében államtitkár urat.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Nem támogatjuk a javaslatot, mert ez egy technikai jellegű kérdés ennek az aktualizálása. A kormányzati szabályozás szerint gyakorlatilag a minisztériumon belül az apparátus, hogy milyen célra. Másik apparátust nem ad, környezetvédelmi célokat egyébként is érdemes olyan minisztériumhoz rendelni, ahol közigazgatási és egyéb feladatokat is ellátnak.

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Értem elnök úr logikáját, van benne logika, de a jelenlegi kormányzati struktúra szükségtelenné teszi ezt a kiegészítést, úgyhogy azt javaslom, hogy erre térjünk akkor vissza, amikor nem ugyanaz a miniszter felelős az agrárpolitikáért meg a környezetvédelemért, jelenleg ez a helyzet.

ELNÖK: Köszönöm, akkor szavazásra bocsátom. A kormány nem támogatja az előterjesztést, a bizottságot kérdezem, ki az, aki támogatja az előterjesztést? *(Szavazás.)* Kettő. Tartózkodik? Nem támogatja? *(Szavazás.)* Tíz nem. Egyharmada sem támogatja.

Akkor visszamennénk a 11-es sorszámra. Jelzem Aradszki képviselő úrnak, hogy 5-ös sorszámom szereplő módosítóját időközben megtárgyaltuk és a bizottság támogatta az előterjesztést. A 11-es sorszámom szereplő módosító javaslatot kérem képviselő urat, hogy indokolja. Kérem, hogy a mikrofonba a hangrögzítés miatt. Kérem a mikrofonba a hangrögzítés miatt.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (Fidesz): Nyilvánvaló, egy technikai jellegű módosítás ez ebből a szempontból. A törvényből következő folyamatok indokolják ezt a változást, és ha jól emlékszem, akkor ez az eredeti szövegezés egy olyan jogalanyt emel be, aki akkor, abban a pillanatban még nem tekinthető követelmény teljesítésére kötelezettnek. A módosítás ezt pontosítja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Völner államtitkár úr.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Köszönöm szépen. Magával a céllal és megfogalmazással részben egyetértünk, de a gazdasági bizottság egy pontosabb megfogalmazást délután fog tárgyalni, de ugyanaz a tartalom lesz benne, ezért ezt nem tudjuk támogatni, de a megfogalmazással egyetértünk.

ELNÖK: Alelnök úr!

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Azt javaslom, hogy az előterjesztő ezt vonja vissza, hogy ne kelljen leszavaznunk. Egyébként logikus, amit államtitkár úr mondott, lehet, hogy érdemes a gazdasági bizottsági döntést megvárnunk, és akkor nem kerülsz abba a helyzetbe, hogy a saját képviselőtársaid szavaznak le.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (Fidesz): Miután ezzel egyező módosítás és feltételezem a gazdasági bizottság is tárgyalja, értelemszerűen visszavonom a javaslatom.

ELNÖK: Előterjesztő visszavonta a 11-es számú módosító indítványt. 12-es sorszámom dr. Kiss Sándor képviselő módosító javaslata. Van-e jelen valaki?

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Egyszerűsítés céljából támogatjuk a javaslatot.

ELNÖK: Kormány támogatja. A bizottságot kérdezem, ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Tizenkettő. Nem támogatja? Tartózkodik? *(Szavazás.)* Egy tartózkodással a bizottság támogatta.

15-ös sorszám alatt Aradszki András képviselő úr javaslata. *(Dr. Szalóki Gyula: 14-es.)* Bocsánat, 14-es. Kérem az előterjesztőt, indokolja.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (Fidesz): Röviden azzal indoklom az előterjesztést, hogy ez összhangban van a törvény rendelkezéseivel, hogy válsághelyzetre készíti fel a kőolaj termékelátást, ez az egyik mondat. A másik, hogy ha az eredeti verzió maradt volna, akkor bekerülhetett volna a piacra olyan termék, amely egyébként nem felel meg a felhasználásra vonatkozó követelményeknek.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Egyetértünk a javaslattal.

ELNÖK: Kormány támogatja a módosító indítványt. Kérdezem a bizottságot, ki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangúlag a bizottság támogatja.

És akkor most jön a 15-ös, szintén Aradszki Andrásé. Öné a szó.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (Fidesz): Ez a módosítási javaslat szintén csak egy pontosítása a törvénytervezetnek, ugyanis azt a célt szolgálja, hogy 3 évre előre tudják a gazdasági élet szereplői, hogy milyen határértéket kell teljesíteni, milyen terhelési értékeket kell teljesíteni, csak pontosítása az eredeti verziónak.

ELNÖK: Kormány képviselője?

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Egyetértünk.

ELNÖK: Kormány támogatja. A bizottság támogatja-e? *(Szavazás.)* Egyhangúlag támogatja.

16-os, Aradszki képviselő úr.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (Fidesz): Szintén annak a pontosítása, hogy mi legyen a bírság alap? Csak az, ami a jogellenes magatartással érintett.

ELNÖK: Kormány?

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Ugyanazt tudom mondani, mint az előbbi módosításnál, hogy mivel a gazdasági bizottsági módosító szöveg is ezt tartalmazza, nem tudom, hogy választhatjuk-e ugyanazt a technikát.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (Fidesz): Ezek után visszavonom az indítványom.

ELNÖK: A 16-os sorszámom érkezett javaslatot visszavonta az előterjesztő. A többitől csomagban szavaztunk, a következő a 23-as sorszámú javaslat következik, szintén Aradszki képviselő úr. *(Dr. Turi-Kovács Béla megérkezik az ülésre.)*

DR. ARADSZKI ANDRÁS (Fidesz): Ebben az esetben is egyszerűsítés történik.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: A B változat talán még egyszerűbb, ezt a módosítót tudnánk elfogadni, de a gazdasági bizottság ezt is tárgyalni fogja.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (Fidesz): Kövessük azt a technikát, visszavonom ezt a módosítót is.

ELNÖK: 25-ös, szintén Aradszki képviselő úr.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (Fidesz): Az az indokom, mint az előző, tehát egy hatályba léptetési precízió.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Egyetértünk vele.

ELNÖK: Kormány támogatja a módosító indítványt. Bizottság támogatja-e? *(Szavazás.)* Egyhangú.
26-os, Aradszki képviselő úr.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (Fidesz): A 26-osnál volna egy javaslatom, a javaslatban szereplő 4. bekezdést érintő módosítást vonnám vissza. Az 5. bekezdést fenntartanám. Ennek mi a technikai megoldása, hogy hárszabályszerű legyen?

ELNÖK: Kapcsolódó módosító indítványként kell szavoznunk róla. Kormány?

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Nem tudjuk támogatni. *(Dr. Szili Katalin megérkezik az ülésre.)*

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Javaslom, hogy ezt is vond vissza, és majd kapcsolódóval a bizottság benyújtaná azt a változatot, amire gondoltál.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (Fidesz): Jó, akkor visszavonom a javaslatot.

ELNÖK: Akkor visszavonta az előterjesztő, és várjuk a kapcsolódó módosító indítványt. Végül 27-es sorszámon Szabó Rebeka javaslata, amelyre az előterjesztő képviselőjében nagyon röviden az indoklás. Alapvetően a fenntarthatósági kritériumok pontosítása, kiegészítése a javaslat. Tekintve, hogy ez egy kulcskérdés az egész bioüzemanyag kérdésben, a teljes élettartam során milyen fenntarthatósági kritériumoknak felel meg. Kérdezem a kormány képviselőjében államtitkár urat.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár: Nem értünk vele egyet.

ELNÖK: Kormány nem támogatja a módosítót. Kérdezem a bizottságot, ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Három. Ellene? *(Szavazás.)* Tizenegy. Egyharmad sem támogatja.

Köszönöm szépen, a megújuló energia közlekedési célú felhasználásával kapcsolatos módosító javaslatokat megtárgyaltuk. Kérdezem, a kormánynak van-e még hozzáfűznivalója? *(Nincs jelzés.)* Akkor megköszönöm, hogy eljöttek a bizottság ülésére, a mai napra jó munkát kívánunk!

A fenntartható fejlődés alapértékeinek érvényesítése a magyar formatervezésben

Tekintve, hogy a második napirendi pontunk visszavonásra került, a harmadik napirendi pontra térnénk rá. Megkérném Bendzsel Miklós urat, hogy egy rövid, tízperces tájékoztatót adjon a bizottságnak. *(Dr. Fülöp Sándor megérkezik.)* Országgyűlési biztos urat egyrészt szeretettel üdvözlöm, másrészt azt kérem, hogy az asztalhoz foglaljon helyet, ne a leghátsó sorban.

DR. BENDZSEL MIKLÓS: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Előjáróban megköszönöm, hogy elfogadták a szokatlan és rendhagyó, de nem kivételes és egyetlen alkalomnak szánt invitálásunkat.

A magyar design, illetve formatervezés lehetséges osztályozásait szeretném dióhéjban összegezni az önök számára annak az alkalomnak köszönhetően, hogy egy logisztikai váratlan okból a Parlamenthez lehető legközelebb sikerült hoznunk az idén 31. alkalommal átadott magyar formatervezési nemzeti díjak kiállítását.

Ez a választék, amely itt a szomszédos díszteremben több mint 50 alkotással fémjelzi azt a negyedezredes, évenkénti mezőnyt, amely önkéntesen szeretné magát megméretni tulajdonképpen műfajilag három, kategóriában pedig négy különböző frekvenciában, szakaszban, a műfaji tágabb tárgytervezés, épített környezet és a vizuális kommunikáció, ennek az egységét tekintjük a modern design pilléreinek. A négy kategória közül a verseny kiírása, hogy tudniillik terméktervezésről, ezen kívül vizuális kommunikációról, formatervezésről kell gondolkodni, de ezen kívül Magyarországon stílszerűen a még meg nem valósított tervek és a diákmunkák külön kategóriát élveznek. Ez utóbbit – előrebocsátom – azért kell komolyan venni, mert a magyar nemzeti formatervezési díj mezőnye, amelyet a szomszédban tartunk, külön katalógust mutat meg önöknek. Arról tanúskodik, hogy körülbelül a nemzetközi diákolimpiákhoz hasonlóan tehetségben bővelkedünk, és igen jól kalibrált és jól kvalifikált termékeket tudnak felmutatni a mesternövendékek, de az azt követő tíz évben jelentős módon elveszítjük ezeket a tehetségeket. Előrebocsátom, hogy Magyarországon mindösszesen 60-80 diplomás formatervező képződik meg egy évben, ez ugyanannyi, mint amennyi állatorvos van a magyar felsőoktatásban, ellenben akiknek a többszörösére valóban szükség lenne a következő esztendőknben, a magyar formatervezők egyharmada pályaelhagyó, egyharmada külföldön boldogul, de nem mondhatjuk sikertörténetnek mindezt, csak esetlegesen térnek haza és kapcsolódnak be a magyar innováció folyamataiba, és egyharmada az a hányad, amelyik boldogul a saját tevékenységével. Egyértelmű piaci menedzseri hiátusoknak köszönhetően, és ennek a veszteségnek a meghaladása az, ami vezérelt bennünket a meghívásukkor.

Anélkül, hogy abba a hibába esnék, már a régi görögöktől kezdeném a magyar formatervezést, három fő szektora a gödöllői művésztelep, a magyar Bauhaus, a magyar formatervező képzés 60 éve, amelyen dobogósak vagyunk egész Európában, és végül az a mozzanat, hogy mindenki számára rámutassak arra a kreatív gondolkodásra, mely bármely műszaki megoldást egy alkotó gondolattal ötvözve lehet számottevő értéknövekedést előidézni.

Ahogy mondtam, 31. éve adjuk át ezt a díjat. 2000-ig Magyarországon. 2000-ben kormánydöntés alapján a Magyar Szabadalmi Hivatal gondoskodik arról a szenátusi és paritásos tárcaközi nemzetközi munkabizottságról, amely oktatástól a hasznosításig megpróbálja pásztorolni és menedzselni mindazt, amit ebben utána ki kell vívni hasonlóan a skandináv, mediterrán és német poliszokhoz. Ebben a díjak és a menedzselése kifejezetten fontos mozgósító szerepet játszik, a Moholy-Nagy díj mellett Sopronban az alkalmazott művészeti intézetben, illetve a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen utoljára 15 éve beindult és van ilyen képzés, és pillanatnyilag ott tartunk, hogy Európa diák és fiatal, fél kiskorú alkotó művészeinek versenyein körülbelül egyharmadát a díjaknak magyar tutor

által készített külföldi, vagy magyar diák nyeri el. Ezzel szemben az a bizonyos pályaelhagyás rendkívül fájdalmas vesztesége az országnak, és ezen az sem segít, bár nagyon színezi a képet, hogy ugyancsak patinás, közel 20 éves múlttal visszatekintő Moholy-Nagy díjjal évente 15-18 tehetséges fiatal munkásságát tudjuk egy egyéves, meghosszabbíthatóan még egy éves ösztöndíjjal támogatni. Ott tartunk, hogy sikerült a magyar kkv-k, kis- és középvállalatok érdeklődését felkelteni, hogy egyharmadához, reméljük jövőre már a feléhez támogatóként, és a harmadik piac kihívóiként tudnak becsatlakozni.

Ennyit talán arról, hogy milyen szellemi háttér vesz bennünket körül, és természetesen az eredményeket is fel lehetne sorolni, én ezeket most az itt közreadott dokumentumokra hagyom, a velencei biennálékon nagyon sokszor, néhány évvel ezelőtt például a magyar téglapítészeti eredményeit tudtuk bemutatni három mesterrel, ugyanez a biennális mindig sikerült, csak az eredményei nem olyan tartósak, mintha ez az anyagba oltott szellemben kíséreljük meg.

Az öcodesign-nak, illetve a fenntartható fejlődéssel való kapcsolata. Elnök úr a bevezetőjében rámutatott, hogy tudniillik, a design ma már nem azt jelenti, hogy szívesen hangoztatjuk az építészetten keresztül, hogy a design az innováció arca. Nem, a design és az innováció egymást fedő fogalom. Egy ezen a tavaszon napvilágot látott norvég revelatív felmérés arról tanúskodik, hogy a design-nal is foglalkozó társaságokban két és félszeres az innovációs sűrűség és elkötelezettség, más szavakkal nem ez a 3-5 százaléknyi teljes, gazdasági vetített innovációs vállalat, vállalkozási kényszer Norvégiában 28 százalék. Ellenben azok körében, akik design-nal is foglalkoznak, eléri a 69 százalékot. Ráadásul az innovációval foglalkozóknak a szabadalmi aktivitása négyszerese azokénak, akik nem ötvözik ezt a két területet egymással. Ilyen mértékben kerül beépítésre az értéktervezésben a tervezés elejétől a környezeti kibocsátással is foglalkozó tervezési struktúra.

És akkor már lassan az időm közepén túllépve oda kell erre is per pillanat figyelni, hogy miközben igaz az, hogy az európai uniós tagországi mivoltunk erőltetett ütemben rovatja ki ránk azt, hogy például az energiafogyasztásban elhasznált, hogy a veszélyes anyagokban a vonatkozó irányelveknek megfelelés nálunk is érvényesüljön, vagy bennünket, mint befogadó autóiipari klaszter országot nagyon kell ringasson az a tény, még ha nemzetközileg mértékadó minőségű plant-ek, egységek is vannak Magyarországon, hogy 2015-ben az Unióban a gépkocsigyártás újrafelhasználási és visszanyerési százalékát 95 százalékosra szeretnék feltornáztatni. Ha belegondolnak, ez egy fantasztikus szám, és voltaképpen a befogadó országnak technológiai típusú ellenőrzést és beruházásösztönzésre egy compass-t kell hogy jelentsen, hogy tudniillik milyen típusú beruházást és bővítést tudunk jó szívvel támogatni. Itt jegyzem meg, hogy az utolsó két fejlesztés ennek megfelelt, de ha ezt mind alapul vesszük, akkor még jobban kidomborodik az a hiátus, hogy Magyarországon a kis- és középvállalati menedzsment struktúrája nem számol a design-nal, hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség pályázatai nem foglalkoznak formatervezési, környezetterhelés tervezési útját támogató és design munkát létesítő pályázatokkal, más szavakkal a kkv szektornak még mindig halakat adunk, de kevésbé adunk hálót. Még éppen az utolsó hullámai múlnak ki, az internet hozzáférés, az ISO minősítést és mindenfajta elemi piaci kelléket biztosító pályázatoknak, de gyors ütemben jövő év első felétől kezdve meg kell jelennie azoknak a pályázatoknak, amelyek a képességekből készségeket tesznek, és a menedzsmentet a magyar kkv tervének a készítőit rávesszük arra, hogy a magyar tervező helyben lévő és a körülményeket jól ismerő tervezőkapacitást kapcsolják be a fejlesztési stratégiájukba. A re, bocsánat, hogy ilyen értelmetlen szóösszetételt találok mondani. Tehát re, magyarul így mondanánk, igekötő replay, recycle, repaire. Hangzatosan az eddigi helyettesítő attitűdöt még ezen kívül a helyváltoztató, reciklált, újrafelhasználható, minimalizáló dimenziókkal lássuk el. Miközben – benne van a dossziében - ideiglenes működési engedély birtokában 270 fenntartható fejlődést és élhetőbb jövőt tételező megoldásnak a repertoárját találják meg.

Ez arról tanúskodik, hogy az önök bizottsági profilja és a magyar innovációs szükségképpen konvergens pályát kell, hogy leírjon, és ezért azt a remélem, nem pöffeszkedő tudom megfogalmazni, hogy első alkalommal preferálhatok, és három javaslatot fogalmazhatok meg.

Az első, hogy a közbeszerzési törvényben azt a fajta elvet kellene már egyszer megkísérelni, a javítást és reformációt átvinni, amelyben a design-nak és a fenntartható fejlődésnek a szempontjai főleg az önkormányzati, de más típusú közbeszerzésekre végre kalibrált módon, pontokat érő módon láttatni engedjük, illetve előírjuk. Gondolok például a LEED tervezetre. Ez a nemzetközi Leadership Energy and Environmental Design összetétel, egy olyan a vízfelhasználástól a reciklálásig egy épített létesítménynek a valamennyi környezettel kapcsolatos és fenntarthatósághoz kifejező dimenzióját pontozza, és végül négy osztályban sorolva valamilyen végső validálással olyan certificate-et készített el, amely a tervezés és végrehajtás tekintetében leosztályozza a beruházást, akinek is angolszász és skandináv környezete van Európában, az építési hitelnek a mennyisége és intenzitása szigorúan kapcsolódik. Így teremthető meg az összefüggés, hogy az állami poliszi és a közjavak vagy a magánszektor építési politikája legyen megsegítve fenntartható fejlődési szempontokkal. Ennyit a közbeszerzési tematikáról. Az én formatervezési tanácsom, a Magyar Szabadalmi Hivatal és a Magyar Formatervezési Tanács ennek a közös gondolkodásnak a mélységes támogatója és közreműködője kíván lenni.

A kkv-s pályázatok lobbijában a design-nak és az innovációnak a fedését, a fenntartható fejlődést is pártoló technológiai irányzatnak, a nemzeti intelligencia fejlesztése kiemelt részt kell, hogy kapjon.

Végezetül, karnyújtásnyira vagyunk a kormányzat döntésének köszönhetően a design terminál végleges birtokba vételétől, és arra szeretném kérni a bizottságot, mint ahogy ezzel a gazdasági és informatikai, fogyasztóvédelmi és oktatási és kulturális bizottságot is, hogy a fontos európai uniós cserekapcsolatok, illetve az önök számára is mértékadó pályázat bemutatási helyéül szolgáljon a design terminál létesítmény. Az Erzsébet téri kiállítóhely komplex központ és multimédiás bemutatóhely, amely a felsőoktatás számára gyakorlóhely, és a nagyközönség, az önök számára is látható olyan terület lehet, amely területet ma Budapesten még más közintézmény nem tölt be, ellenben enélkül fejlett, modern, innovatív főváros nemigen létezhet Európában. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönjük szépen Bendzsel úrnak a tájékoztatást. Mielőbb nekiállunk a Duna Stratégiával kapcsolatos napirendi pontnak, röviden szünetet rendelék el, hogy a szomszédos kiállítást meg lehessen tekinteni.

Azt szeretném kérni, tekintve, hogy az ülés végén a képviselők egy részének távoznia kell, ezért az Egyebek napirendi pontot vegyük előre, három percben szeretnék tájékoztatást adni a bizottság tagjainak néhány fontos eseményről. Először a napirend módosítását el kell fogadnia a bizottságnak. Kérem, aki hozzájárul, és a napirend módosításával egyetért, kérem, szavazzon. *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen.

Egyebek

Nagyon röviden a bizottságot tájékoztatom, hogy a bizottság összetételében változás állt be, Baracska József képviselő úr helyett dr. Szili Katalin új képviselőként tagja a bizottságnak, köszöntöm a bizottságban.

Amint említettem, a Duna Stratégiás napirendi pont alatt röviden el kell, hogy menjek Krisztalina Georgieva ez-s katasztrófavédelmi biztossal egy találkozóra, amennyiben valaki úgy gondolja, hogy ez számára ez egy kihagyhatatlan találkozó, akkor erre lehetőség van, itt leszünk az épületben.

Csütörtökön, 21-én negyed kettő és negyed három között Connie Hedegaard éghajlatvédelmi biztossal találkozunk. A bizottság képviselőjében jómagam és Nagy Andor alelnök úr és Oláh Lajos alelnök úr, valamint Bödecs Barna is jelezte, hogy részt vennének ezen a találkozón. Korlátozottan, de lehetőség van ezen részt venni, aki szeretne, kérem, jelezze a titkárságon.

Jövő héten szerdán-csütörtökön, 27-28-án a korábbi egyeztetéseknek megfelelően a bizottság Zágrábba látogat a horvát parlament környezetvédelmi bizottságával találkozik. Öt képviselő fogadására van lehetőség. Eddig Nagy Andor alelnök úr jelezte, hogy részt venne ezen a kiránduláson. Jövő héten szerdán reggel 6-os indulással két busszal Budapestről, és csütörtökön a késő délutáni, esti órákban érkeznének vissza. Úgyhogy ezen is, aki részt kíván venni, jelezze a titkárságon. Illetve jelzem, hogy a bizottság következő ülését 20-án, most szerdán délután kettő órakor tartja. Két napirendi pontunk lesz, a bioüzemanyag törvényhez érkezett kapcsolódó módosító indítványok megtárgyalása, illetve a szombaton benyújtott adótörvényekre vonatkozó részek megtárgyalása.

Röviden ezek lettek volna a tájékoztatások, és akkor 9 órakor folytatjuk az ülésünket.

BÖDECS BARNA (Jobbik): Lenne Egyebekben egy indítványom. A devecséri katasztrófa kapcsán az elmúlt napokban egy elég komoly bizonytalanság alakult ki abban a tekintetben, hogy a területen kialakult légszennyezés kapcsán egyáltalán lakhatóak-e ezek a területek, tehát nem a károsodott házakról, hanem az adott települések élhetőségéről van szó. Indítványozom, hogy a bizottság egy közeli időpontban hallgassuk meg a katasztrófavédelem, illetve az ÁNTSZ és egyéb hivatalos szervek képviselőit, akik mérik ezeket az adatokat, hiszen ezen a területen gyerekek is élnek, és vannak látva, egyáltalán mi a helyzet ebben a tekintetben, mert a sajtóban felreppentek ezzel kapcsolatban olyan információk, amelyek a közvéleményt nyugtalanítják.

ELNÖK: Szavazásra bocsátom, hogy a közeljövőben ülésünkre hívjuk meg a katasztrófavédelem képviselőit tájékoztatáshoz légszennyezés ügyben. Kérem, hogy aki ezt a javaslatot támogatja, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Ez egyhangú javaslat, köszönöm Bödecs képviselő úrnak a javaslatot, a bizottság támogatja, a technikai részleteket kidolgozzuk.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Csak Andort szerettem volna kérdezni, hogy nem lenne célszerűbb folytatni a frakcióülés miatt, amilyen hamar lehet?

ELNÖK: Tekintve, hogy kormánybiztos asszony 9 órára tud itt lenni, nem tudjuk elkezdni hamarabb.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Vissza kell érnünk.

ELNÖK: Rövid szünet, és addig a kiállítást meg lehet tekinteni, 9 órakor folytatjuk ülésünket.

(Szünet: 8.50-9.05.)

Tájékoztató a Duna Stratégiáról, az európai uniós magyar elnökség prioritásáról

ELNÖK: Folytatnánk akkor az ülésünket. Az európai Duna Stratégiával mint az európai uniós magyar elnökség egyik prioritásával kapcsolatban a bizottságban abban a szerencsés helyzetben van, hogy Barsiné Pataky Etelka részéről kaphat tájékoztatást a Duna Stratégia állásáról, helyzetéről, az ezzel kapcsolatos várható kormányzati lépésekről. Az

időnyereség érdekében nem is húzom tovább az időt, hanem akkor megköszönöm Barsiné Pataky Etelkának, hogy elfogadta a meghívásunkat, és tegye meg a tájékoztatást a bizottság számára és meg is adom a szót.

BARSINÉ PATAKY ETELKA: Köszönöm szépen a lehetőséget, köszöntöm a bizottság tagjait és minden megjelentet. Az első kérdésem, elnök úr, az, hogy mennyi időm van körülbelül?

ELNÖK: Tekintettel arra, hogy fél 11-kor a Fidesz frakcióülést tart, át is kellene érni, hozzávetőleg egy és negyedóra áll rendelkezésünkre. Azt kértem országgyűlési biztos úrtól, illetve a WWF képviselőtől, hogy röviden, körülbelül 10 percben foglalják össze a mondanivalójukat. Azt gondolom, hogy a kormányzati információkat mintegy 20 perces időkeretben tudnánk meghallgatni.

Barsiné Pataky Etelka kormánybiztos szóbeli kiegészítése

BARSINÉ PATAKY ETELKA: Köszönöm szépen. A Duna makroregionális stratégiának az elkészítésére az Európai Tanács és az Európai Parlament kérte fel az Európai Bizottságot azzal, hogy ennek az évnek a decemberére el kell készíteni a Bizottságnak a makroregionális stratégiát.

A bizottság ennek keretében négy konzultációt hirdetett meg, amelyet idén júniusban zárt le. Erre a négy konzultációra készített anyagokat és javaslatokat szerezhettek meg kormányunk, és a bizottság olyan nem kormányzati szervezeteket is felkért ennek a négy konzultációnak a keretében, többek között civil szervezeteket, akiket szintén biztatunk arra, hogy javaslataikat küldjék el.

Ez az időszak zárult le június közepén. Július 7-ére a bizottság az első úgynevezett „változatot”, vázaként az első akciótervet elkészítette, amelyet megküldött az ott lévő országoknak, és kérte az ezzel kapcsolatos véleményeket, amelyeket egy kétoldalú konzultáció keretében a bizottság és az adott ország között lehetett kifejtetni, tehát július 22-ére szólt a meghívás. Mi igyekeztünk július 22-ére konkrét javaslatokkal megjelenni a bizottság előtt. Ez úgy tűnik, hogy sikeres volt, mert a Bizottság a múlt héten küldte meg a számára többé-kevésbé végleges akciótervet, amelyben több olyan programunk és projektünk visszaköszön, amelyet mi nyújtottunk be és korábban nem volt benne.

A Magyar Kormány július 7-én fogadta el azt az alapvető dokumentumot, ami a magyar harmadik hozzájárulást nevesíti. Korábban volt már egy magyar első és egy második hozzájárulás. Ehhez képest az volt a feladatunk a harmadik hozzájárulás elkészítésekor, hogy hozzuk összhangba a korábbi javaslatokat az új kormány programjával, és gyakorlatilag ezek közül prioritásokat állapítottunk meg, igyekeztünk azokat megfogalmazni, amelyeket reálisan megvalósíthatónak tartunk. Ezek természetesen kormányzathatározatban leírtak, nyilvánosak.

A következő feladatunk az volt, hogy válogassuk ki azokat a javaslatokat, mintaprojekteteket, amelyekről úgy gondoljuk, hogy jó eséllyel részt tudnak venni ebben a munkában. Itt több szempontból kellett koordinálni. Egyrészt az volt a célkitűzésünk, hogy azokat a projekteket válogassuk ki most már azon túl, hogy reálisan megvalósítható kell, legyen, amelyek a Széchenyi Terv irányába fogalmazódtak meg, illetve az Európa Klub programjában. Ennek az volt oka, ugyanis köztudott, hogy 2013-ig külön forrás biztosan nem lesz a makroregionális stratégiára, és igyekeztünk azonban már olyan projekteknél elsőbbséget adni, amelyek már ez alatt az időszak alatt is el tudnak indulni, és ezért tartottuk lényegesnek, hogy egyrészt a Széchenyi Terv célkitűzéseivel, másrészt pedig az Európa Klub programmal egybeeső keretprojekteket válasszunk.

Ami második és fontos szempont volt a projekteknél az az, hogy lehetőség szerint próbáljunk meg minden egyes területhez magyar javaslatot beadni. Legalább egy vagy néhány magyar javaslat legyen, ugyanis a Bizottság összesen 11 prioritást nevezett határozott meg, erre a későbbiekben még szeretnék kitérni. Ebben sikeresek voltunk, és meg is történt, tulajdonképpen nincs olyan terület, amihez Magyarország valamilyen szinten ne tudna hozzájárulni vagy projektet megfogalmazni.

A következő, ami lényeges volt, az az, hogy a 11 prioritási területnek tagállamok lettek a koordinátorai, és ezért arra is szükség volt, hogy már elkezdjük az előzetes egyeztetéseket az uniós tagországokkal, hogy hol miben tudnánk együttműködni. Ezt is úgy látjuk, hogy elég jól sínen van, jó reményeink vannak arra, hogy ezen a vonalon megállapodásokat tudunk kötni, erre még visszatérünk.

A 11 prioritási terület, amelyet a Bizottság meghatározott, azok a következők. Az első fűződik a mobilitáshoz és intermodalitáshoz. A második az energia és ezen belül a megújuló energiák. A harmadik a kultúra és a turizmus, azonkívül ide tartozik még az emberek közötti kapcsolat. A negyedik a védelme és megőrzése a vízminőségnek. Az ötödik a környezeti katasztrófákkal való szembenézés, illetve annak a kivédése. A hatodik a biodiverzitás, a levegő- és a talajminőség védelmének a megőrzése. A hetedik a tudásalapú társadalom, ezen belül kutatás, oktatás, információs technológia. A nyolcadik a vállalkozók versenyképességének a támogatása. A kilencedik az emberbe és a tudásba történő befektetés. A tizedik a Duna Stratégia keretében megvalósítható intézményi együttműködések, a tizenegyedik pedig a biztonság kérdésével foglalkozik.

Szeretném elmondani azt, ahogy már a harmadik magyar hozzájárulásban, tehát az Orbán-kormány első hozzájárulásában megfogalmazódott, Magyarország a Duna Stratégiával kapcsolatban a víz kérdését vette elsősorban prioritásnak, és ehhez kapcsolódik az, hogy Magyarország a 4-es és 5-ös prioritási területekre jelentette be a koordinátori készségét. Még egyszer ismétlem, itt a víz minőségével, illetve a környezeti katasztrófákkal kapcsolatos feladatok vannak.

Több jelentkezés volt erre a területre, és így sikeres megállapodásokat tudunk kötni abban a vonatkozásban, hogy ha a vízminőség-védelem kérdését Szlovákiával közösen koordinálnánk, pásztorolnánk, és az árvízzel, aszályal és különböző más környezetvédelmi katasztrófákkal kapcsolatos kérdéseket pedig Romániával. Természetesen azért nem tudni előre, mert a Duna Stratégia decemberi bizottsági elfogadása alkalmával lesznek feladatok szerint köztünk szétosztva, nagyon sok egyeztetés áll előttünk, tehát ebben a vonatkozásban a törekvéseinket tudom a bizottságnak jelezni. Szándékunk van mindhárom említett ország, köztük Magyarország részéről is egyébként együttműködésre.

A magyar koncepció lényege, erről szeretnék néhány mondatot mondani. A magyar koncepció lényege az tulajdonképpen a... Bocsánat, még mielőtt erre rátérnék, néhány dolgot hadd említsek meg, mert viszonylag új a makroregionális együttműködés mindannyiunk számára. Egyetlenegy példa van előttünk pillanatnyilag, ez a Balti Stratégia, de valójában a makroregionális együttműködés egy új és tulajdonképpen egy új forma, amelyet megnyit az Unió előttünk, mint uniós tagok előtt. Vannak politikai célok, amelyek a makroregionális stratégiához kötődnek, ezek között van a többek között a jószomszédsági együttműködés. Az alakuló projekteken, programokban történő együttműködés világosan mutatja, hogy ez nem egy illuzórikus törekvés, hanem nagyon is reális, és természetesen fontos számunkra, hogy ez a politika a Nyugat-Balkán európai integrációját is elősegíti. Nem szabad elfelejteni, hogy a 14 résztvevő ország közül mindössze 8 tagállam.

A magyar koncepció egyik meghatározó körülménye az volt, hogy felhívtuk a figyelmet arra, hogy ezt a térséget a pénzügyi és a gazdasági válság különösen erősen sújtotta, ebből kifolyólag mi szeretnénk, ha a Duna Stratégia keretében mindenekelőtt azok a projektek kapnának elsőbbséget, amelyek lényegében ennek a térségnek a gazdasági és pénzügyi

válságból való kilábalásához hozzá tudnak járulni, legalább is az elkövetkezendő három évben.

Magyarország koncepciója, most már a szakkoncepciója, amiről szeretnék néhány szót mondani, az lényegében a két nagyon lényeges kérdés köré csoportosítható. Ezen kérdések közül az első, amit úgy fogalmaztunk meg, hogy élhetőbb Duna-térség. A másik, amit úgy fogalmaztunk meg, hogy fejlődő és gazdagodó régió.

Az élhető Duna-térség, élhető Duna-mente, inkább talán így fogalmaznék, az olyan, mint egy zöld korridor köré építkézhet fel az itt javasolt kezdeményezésekkel annak érdekében, hogy Magyarország számára különösen fontos, hogy megőrizzük azt a komplex ökológiai értéket, amelyet a Duna-mente és különös tekintettel a magyarországi Duna-szakasz képvisel. Ebbe beletartoznak azok a javaslatok, amelyek a vízminőség védelmét szolgálják, a felelősségteljes vízgazdálkodást, a Duna hordalékszállítási egyensúlyának helyreállítását, az ökológiai hálózat fejlesztését, az élőhely rehabilitációt, a természetvédelmet, a hajózás és árvízvédelem, tehát a természetvédelem, a hajózás és árvízvédelem közötti egyensúly megteremtését, és természetesen a hajózást is, mint amely környezetvédő lehetőséget is hordoz.

A zöldfolyosónak nagyon lényeges eleme a vízi sport és a fenntartható víziturizmus, amely a természet megbecsülésére való nevelés, amelyre nagyon értékes projektjeink vannak. Azután az élhető Duna-mente program magába foglalja azt a gazdag kulturális kínálatot, amelyet ez a térség nyújt, illetve a biztonságot. A biztonság kapcsolatában is három kezdeményezésünk van, amelyek közül egyet nagyon szeretnénk koordinálni.

A második nagy témacsoport, ami köré csoportosítottuk a projekteket, javaslatokat, az a fejlődő és gazdagodó Duna régió. Ez elsősorban a hiányzó észak-déli közlekedési infrastruktúrát jelenti, az összekapcsolt hálózatok fejlesztését tűzi ki célul. A Duna régió és az érintett tagállamok, illetve országok részvételével a kkv-k, tehát kis- és középvállalkozások összekapcsolása vagy munkájának, lehetőségeinek az összekapcsolása is ebbe a programba tartozik. Itt külön kidolgoztuk, hogy mik az együttműködés akadályai, ezeknek a beépítését tűzi ki célul a zöldgazdaságra, a kutatói hálózatokra, a képzésre, ezen belül a szakképzésre, és arra, hogy elősegítsük az európai területi társulások kialakítását és elterjesztését a régióban.

Az a javaslatom, hogy Magyarország indítsa el a szegedi folyamatot, talán emlékeznek, hogy a szegedi folyamat az egy nagyon fontos folyamat volt. Elég mélyen kidolgozott, de még mindig nem rendelkezik részleteiben költségbeccsléssel a sok pénzen kidolgozott projektek közül. A már részben kidolgozott, de még mindig nem részleteiben kidolgozott projektek közül összesen pillanatnyilag 43 olyan projektet fogunk előterjeszteni, amelyek ebbe az irányba hatnak. Szeretném megjegyezni azt is, hogy a Bizottság javaslatával a magyar elnökség maximálisan egyetért, hogy a Duna Stratégia megvalósítása egy gördülő tervezés keretében valósuljon meg. Ez azt jelenti, hogy vannak olyan projektek, amelyeket szinte azonnal lehet indítani, és amelyek néhány éven belül be is fejeződnek, de minden évben felülvizsgálatnál lehessen új projektet indítani.

A megvalósítás egy nagyon fontos kérdés. Valójában az egész Duna Stratégia arról szól, hogy a meglévő és rendelkezésre álló, és a jövőben is rendelkezésre álló forrásokat hogyan tudjuk koordináltan megvalósítani. Ez tudná ugyanis ennek a térségnek a lehetőségeit, adottságait sokkal jobban kihasználni. Ha csak egy témára gondolok itt, államtitkára azért nézek rá, hogy az árvíz és a vízminőség kérdése, ezek olyan területek, amelyek nem ismernek határokat, és ha nem egyszerre valósítjuk meg, tulajdonképpen nem tudjuk elérni az igazi célokat. Itt szeretném megemlíteni azt is, hogy a Duna térséget mi is és a Bizottság is szélesebb értelemben fogja fel, például megjelent számos program is, és mi is jeleztük, hogy majd ebben is szeretnénk programmal együttműködni, tehát a feladatok meghatározása még szimbolikus jellegű ebben a vonatkozásban.

A 11 prioritási területnek lesznek koordinátorai, amelyet el kell vállalniuk a tagországoknak, de ezzel nem lesz probléma. A 11 koordinátor feladata azután, hogy az akciótervben megjelölt és most már európai uniós politika, az akciótervben megjelölt programokat, más néven akciókat áttekintse, ha kell, javaslatot tegyen és megtalálja ezeket a programokat felépítő projekteket. Magyarország jelentkezett koordinátori feladatra, projektvezetői feladatra, itt vannak olyan területek, ahol kötelezően szeretnénk részt venni, minden különösebb tervezés nélkül. A rendszernek tehát ez a felépítése.

Szeretném még azt is elmondani, hogy a magyar elnökség januárban fogja átvenni a Bizottság műszaki kollégiuma által elfogadott akciótervet, illetve Duna Stratégiát vagy makroregionális stratégiát. Itt a menetrend az, hogy ezt Magyarország ezt azután benyújtja a Tanácsba, erre külön munkacsoport alakul, amely ezzel foglalkozik és reményeink szerint április végére ebben a munkacsoportban, a 27-ek körében erre megegyezés történik. Az a helyzet, ahogy előbb említettem, eddig a 14 résztvevő országgal voltak egyeztetések, a 8 tagországgal, illetve 6 nem uniós tagországgal, de most a magyar elnökség feladata az, hogy a 27-ek körében tudja ezt a megegyezést, kezdeti megállapodást létrehozni, mert azt nem szabad elfelejteni, hogy a Duna makroregionális stratégia európai uniós stratégia, és itt nyilván törekednünk kell azokra a kompromisszumokra, amelyeket a 27-ek körében el tudunk érni. Azért is sietünk ezekkel a projekkel, mert a jövő évet az elnökség hozza, és szeretnénk volna, ha időben megtaláljuk azokat a helyeket, ahol mi szeretnénk valamilyen eredményt elérni, és ez jól sikerül, ha jó az együttműködés.

Azt is röviden szeretném még hozzátenni, hogy az április végi és júniusi Európai Tanács közötti időszakban szeretnénk szervezni két megbeszélést. Mind a kettő arról szólna, hogy hogyan lehet és hogyan kell a koordinációt megvalósítani, tekintettel arra, hogy ezt látjuk a legizgalmasabb pontjának. Már most felvettük a kapcsolatot a Balti Stratégiával, az ottani koordinátorokkal, és onnan is és a Bizottságtól is javaslatokat várunk, amelynek alapján Magyarország szeretne javaslatot tenni arra, hogy hogyan képzelel el a működő koordinációt. A Balti Stratégia tapasztalatai alapján valóban ez a legkritikusabb pont. Erre szeretnénk két megbeszélést tervezni, és akkor úgy fogadná el az Európai Tanács a makroregionális stratégiát, hogy úgy tudunk javaslatot átadni, hogy abban már ki van dolgozva nemcsak a stratégia, hanem a megvalósítás lehetőségei is szerepelnének.

Szeretném azt is elmondani, hogy felkértük a Nemzeti Gazdasági Minisztérium főosztályvezető asszonyát, hogy szervezze le számunkra az egyeztetéseket. A kormány előterjeszti, illetve összefoglalja mindazokat, akik felterjesztettek valamilyen szintű javaslatot, nem kormányzat részéről érkező javaslatot. Ezek kamarák, civil szervezetek, egyetemek, tehát mindazok, maga a tudományos akadémia, tehát számtalan javaslat érkezett. Ezekből sok mindent hasznosítani tudtunk aztán a beszélgetések során, amik bejöttek augusztus-szeptember hónapban. Lényegében el tudtuk készíteni az anyagainkat, és egyébként pedig ez még nem zárult le. A terv az, hogy az eddigi tárgyalások, nemzetközi és európai uniós tárgyalások utat mutatnak számunkra, hogy a megvalósításban mennyire érdemes számítani mind az önkormányzati szervezetekre, kamarák, egyetemek, illetve a civil szervezetekre is. Itt az a cél, hogy kormányközi szervezetek bekapcsolódjanak, mert a megvalósításban komoly szerepük lehet. Ilyenek például a közismert kétoldalú kormányközi szervezetek. Azt szeretnénk elérni, hogy semmi ne kettőzödjön meg, ami már megvan, ha valahol jól működik, azokra építenénk rá ezeket a projekteket, de ez nyilvánvalóan az elkövetkezendő időszak feladata, hogy ebben a vonatkozásban tisztázásra kerülnének a makroregionális stratégia elfogadása előtt.

Nyilvánvalóan, ahogy a meghívotti körből látom, egy fontos kérdés lesz a hajózás kérdése. Ebbe most azért nem mennék bele, mert azt gondolom, hogy már ha mód és lehetőség van rá, meghallgatnám a hozzászólásokat, mi magunk is sokat foglalkoztunk ezzel a

kérdéssel, de azt gondolom, hogy most már elég sokat beszéltem, le is járt a 20 perc, és majd a végén ha még szót kapok, akkor szívesen elmondom részletesen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Az általános vitában valóban a három beszámoló meghallgatása után is, ha ehhez az előadáshoz tisztázó jellegű, konkrét kérdés lenne, akkor arra most van lehetőség. *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, akkor viszont továbbadom a szót Fülöp Sándornak, a jövő nemzedékek országgyűlési biztosának.

Dr. Fülöp Sándor a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa szóbeli kiegészítése

DR. FÜLÖP SÁNDOR: Köszönöm a szót, elnök úr. Két kérdésben szeretnék a vitához hozzájárulni. A prioritásokhoz egy-két szempontot szeretnék előterjeszteni, illetőleg ha megengedik, néhány szóval elmondanám azt, hogy a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának Irodája a Duna Stratégiának mely területeivel foglalkozik most éppen, talán nem lesz haszontalan.

Bár az idő rövid és nagyon igyekszem összeszorítani a mondandómat, azt nem tudom megállni, hogy ne számoljak be önöknek egy körülbelül másfél évtizede történt chattanooga-i látogatásomról. Az a város kérem szépen teljesen tönkrement a 60-as években, tán a környezetszennyezés első komoly és szinte fatális áldozata volt. Úgy nézett ki, mint egy kísértetváros, és a helyi politikusok, helyi vállalkozók és helyi civilek, képviselők nem is hittek benne igazán, hogy meg lehet menteni a várost. Teljesen elnéptelenedett a belváros, de egy végső erőfeszítést tettek a városvédők, és azt mondták, hogy a Tennessee folyó fogja megmenteni a várost, és úgy is lett. Az volt a revitalizációnak a fő mozzanata, hogy visszaadták a folyót a lakosoknak, teljesen beindították, teljesen zölddé tették, és ez olyan lelki pluszt adott az ott élőknek, hogy ezzel mintegy Münchausen báróként saját magukat ki tudták rángatni abból a borzasztó krízisből, és most egy virágzó nagyon szép kis város.

A Dunának óriási – ha szabad így mondanom - lélektani szerepe van az összes folyó mentén lakó nép számára és nekünk magyaroknak is nyilvánvalóan. Az ombudsmani hivatal, az ombudsmani iroda természetesen panaszokra és saját magától is foglalkozik a Duna kérdésével. Több mint másfél éve dolgoztunk a WWF beadványán a Duna hajózhatóságával kapcsolatban. Múlt héten sikerült kiadnunk ezzel kapcsolatban egy állásfoglalást, illetőleg ezen a héten tervezünk egy remélhetőleg nagy és sikeres – nagy, az biztos, mert látom, hogy nagyon sokan jelentkeztek – konferenciát a Duna ökológiai szolgáltatásairól. Amiben épp azt szeretnék bemutatni, amit ez a 11 prioritási terület is tulajdonképpen elfogad, hogy itt legalább két tucat ökológiai szolgáltatásról van szó, és egyiknek sem szabad a másik rovására esetleg ne adj Isten a többi lehetetlenné tételével érvényesülni. 12 előadónk lesz, mind a 12 előadó egy-egy témát foglal össze. Barsiné Pataky Etelka vállalta eredetileg, hogy megnyitja ezt a konferenciát, de nagyon fontos EU-s kötelezettsége miatt nem tudja végül is teljesíteni.

A másik téma, amit jelezni szeretnék, hogy a 11 prioritási terület nagyon kedves a lelkünknek, épp ebből a szemléletből fakadóan, hogy nem lehet egy vagy két felhasználási módra összpontosítva kizsákmányolni a folyót. Erre a történelmünkben, az elmúlt évtizedek történetében voltak szomorú példák, hogy az energia kizárólagossága szinte, és most fenyegető azért, de bízom azért a döntéshozók bölcsességében, hogy a hajózhatóság partikuláris érdekei nem fogják a természetvédelem, a mezőgazdaság és egyéb érdekek érvényesülését kizárni vagy jelentősen korlátozni.

Azt gondolom, hogy a 11 prioritási terület átfogó, itt a 6-os terület említi a talaj kérdését. Magyarországnak külön érdekei vannak, a Duna-Tisza közében, a talajvízháztartás borzasztó mértékben felborult, és ebben azért a Duna vízszintjének is jelentős szerepe van. Ezt tudjuk, hogy ha a hajózhatóság miatt tovább mélyítjük esetleg a medret, az tovább viszi le, húzza maga után a talajvízszintet, és ez hallatlan károkkal, katasztrófával fenyegeti ott a

mezőgazdaságot. Úgy gondolom, hogy a prioritásokat egymás mellett lehet kezelni, de azért a természetvédelmi és környezetvédelmi prioritásoknak még ezen belül is elsőbbséget kell adnunk. Az Alkotmánybíróság a híres 28/1994-es alaphatározatában kimondta, és azóta többször aláhúzta, hogy ha néhány évre valamilyen gazdasági vagy egyéb prioritás miatt elfeledkezünk a természet védelméről, akkor lehet, hogy később, amikor vissza akarnánk térni ehhez a feladathoz, nem lesz, amit védhetünk. Úgyhogy ezekkel a gondolatokkal én csak üdvözölni tudom ezt az átfogó, komplex szemléletet, amit a 11 prioritási terület képvisel, és nagyon nagy örömmel hallottam, hogy Magyarország ebben aktív, vezető szerepet fog tudni vállalni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. A WWF képviseletében Figezky Gábor a civil szervezetek álláspontjáról számol be.

Figezky Gábor igazgató (WWF) előadása

FIGECZKY GÁBOR: *(Kivetítőt használ előadása megtartásához.)* Köszönöm, elnök úr, a lehetőséget. Én prezentációval készültem, de mobil mikrofonra szükségem lenne. Köszönjük szépen a lehetőséget, hogy civil szervezetként megjelenhetünk a Bizottság előtt, és a Duna Stratégiának a természetvédelmi aspektusairól beszélhetünk egy pár szót. A WWF lassan egy évtizede foglalkozik ezzel a témával, nem magával a Duna Stratégiával, hanem a Duna hajózhatóságának kérdésével.

Értelemszerűen elhangzott már a korábbi beszámolóban is, hogy milyen szempontok, milyen álláspontok és milyen horizontális szempontok a legfontosabbak az európai Duna régió stratégiában. Nem tudom, hogy érdemes-e felsorolni, a Duna természeti adottságainak megőrzése, klímaváltozás hatásainak kezelése, és a kiegyensúlyozott fejlődés, a társadalmi, gazdasági, természeti kritériumok azonos mértékű figyelembevétele.

Ezek azok a területek, amelyeket egy ilyen zöld Duna Stratégia zászlójára érdemes tűzni. Erre alapulnak azok, amelyekről én most a későbbiekben részletesebben szeretnék beszélni.

Természeti értékek, a vízgazdálkodás az első nagy téma. Természetesen mi az, ami megkönnyíti a dolgunkat? Az, hogy van az Európai Uniónak egy olyan hálózata, a Natura 2000 hálózat, amelynek a megőrzése, fenntartása számunkra is kötelezettség. Bármiféle fejlesztés csak úgy működhet, csak úgy jöhet létre, ha ezeket a Natura 2000 területeket, hálózatát fenntartjuk.

Mik lehetnek esetlegesen az ellenható tényezők egy-egy ilyen stratégiában? A nem átgondolt gazdaságfejlesztés általában, ahogy ezt ombudsman úrtól is hallhattuk, elképzelhető, hogy ilyen fejlesztések is szóba jöhetnek, és minthogy már régóta foglalkoztunk a hajóút fejlesztésének kérdésével, láttunk olyan jeleket, amelyek például a Natura 2000 hálózat fenntarthatóságát veszélyeztetik. Nemcsak a Natura 2000-re vonatkozó európai uniós irányelveink vannak, hanem van egy vízkeretirányelvünk is, és tavaly elkészült Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási terve is, ami a megfelelő rehabilitáció révén biztosíthatja a Duna élőhelyeinek a fenntarthatóságát is.

Nyilván a folyók medrét érintő beavatkozásokat minimalizálni kell, tehát a hajózhatóságnak a javítása is csak úgy képzelhető el, hogy ha minimális beavatkozás történik, hiszen ezen elhangzott ökológiai okok miatt a Duna medre nem mélyíthető tovább. Nagyon fontos annak az alkalmazása, amit több évtizede hangoztatunk mi is, hogy több teret a folyónak, mert nagyon kevés természetes... Gyakorlatilag nincsen természetes vonala sem Magyarországon, se a régióban. Próbáljuk meg ezeket a folyókat minél természetesebb módon használni, és próbáljunk meg minél több teret adni nekik, tehát magyarul ha töltést építünk egy folyónak, több teret adni ahhoz, hogy ártéren egészséges módon tudjon élni, és

ezáltal az ott élőknek gazdasági lehetőségeket biztosítani. Természetesen a védett fajok és élőhelyeik megőrzése, helyreállítása is fontos szempont mindemellett.

A hajózásról egy pár szót. A hajózás fejlesztése 2003 óta gyakorlatilag egy változatlan koncepciót követ, és itt látható ez a koncepció. Gyakorlatilag azt mondjuk, hogy minden megoldódik, ha a hajóút 180 méter széles és 2,5 méter vagy 2,7 méter mély úton haladhat. Erre nagyon-nagyon sok elemzés készült, ennek nagy részét el is juttattuk az országgyűlési biztosi, ombudsmani hivatalhoz. Itt látható, hogy elkészültek az átfogó tanulmányok, de egyébként hoztam is belőlük, úgyhogy a vezetőknek szívesen tudunk is adni ezekből. Nagy vonalakban azt érdemes átgondolni, hogy ezeket az összegeket, amelyeket egy ilyen fejlesztésbe ölünk, és elképzelhető, hogy nagyon komoly ökológiai kockázatokkal jár, nem érdemesebb-e például a vasút fejlesztésébe ölnünk, hiszen ott ugyanezek az uniós kockázatok nincsenek meg, viszont ugyanazzal a gazdasági haszonnal járhat.

Elmondható, hogy nem készült egyébként ebből a tervből egy rendes költség-haszon elemzés, tehát még mindig nem tudjuk valójában, hogy Magyarországnak miért lesz jó, ha a hajózhatóságot javítjuk a magyarországi Duna-szakaszon. Az nagyjából sejthető, hogy miért lesz jó Németországnak, miért lesz jó Ausztriának, esetleg Romániának, de Magyarországnak egyelőre ez nem tiszta, pusztán gazdasági szempontból nézve ezeket a beavatkozásokat.

Milyen következtetéseket vonhatunk le az eddigi munkák alapján? Sajnos a koncepció továbbra sem elfogadható, ami mentén a mostani projekt most már olyan fázisba jutott, hogy konkrét tervekkel készülnek, konkrét stratégiai, környezeti vizsgálatok indultak el. Ez nem véletlen, tehát már az egyes helyi hatóságokhoz adták be engedélyeztetésre a projekt egyes részeit a projekt tervezői. Nyilván ezek a beavatkozások a jelenlegi sérült állapotot tartják tovább, és mondom, költséghatékonysági elemzés készült, költség-haszon elemzés nem, itt ajánlom a közgazdászok figyelmébe, hogy egy ilyet is érdemes lenne elkészíteni hozzá.

Ugyanazon munka keret a stratégia és részletes elemzés, a költségek vizsgálata és az ökológiai felmérések. Egy verziót vizsgálunk, és azt erőltetjük, és azt próbáljuk bebizonyítani, hogy de ez biztosan jó lesz. Az Európai Uniónak van egy határozata, amiben előírja ezeket a bizonyos paramétereket, amit említettem, tehát a 180 méteres szélességet és a 2,5 méteres mélységet, de ez a határozat úgy jött létre, hogy a Magyar Kormánytól, mert minden egyes kormánytól megkérték az adatokat, és Magyarország azt nyilatkozta, hogy mi ezt tudnánk biztosítani, mi ezt szeretnénk. Hát így került bele az Európai Unió határozatába is, még mielőtt azt gondolnánk, hogy az EU találta ezeket ki és ránk erőltette.

Amit viszont állítunk, pontosan azért, mert kormánybiztos asszonytól is elhangzott, hogy a hajózás az egyik legtermészetbarátabb közlekedési forma, azaz, hogy nem kell, hogy ez feltétlenül ellentétben áll a természetvédelmi érdekekkel. Ehhez viszont nagyon sok másfajta fejlesztésre van szükség, mint amit eddig láttunk a projektelképzelések során. Például lehetőség van navigációs rendszerek fejlesztésére, a kikötői infrastruktúra modernizálására, intermodális kapcsolatok javítására, ahogy az el is hangzott korábban, hajóflották modernizálására. Mind a mai napig nem látunk egy olyan tanulmányt, hogy sekélyebb merülésű hajókkal elképzelhető-e, hogy ugyanazt a rakományt lehet szállítani a Dunán. Egy ilyen tanulmányt szívesen vennénk, szerintem érdemes rászánni a pénzt, amibe ez kerül. Az áruszállítás logisztikai fejlesztése és különböző szektorális változások a közlekedésben, ezek mind-mind segíthetnek. Amit a legfontosabbnak tartunk, hogy legyenek alternatívák, ne csak egy verziót erőltessünk, mert még most sem késő.

Természetvédelemben mik a legfontosabb szempontok? Amint már említettem, a védett természeti területek hálózatának megóvása. Van egy Natura 2000 hálózatunk, ezt inkább úgy mondanám, hogy még nem működik, most kezdjük működtetni, hiszen az újonnan csatlakozott tagállamok most kezdik működtetni ezt a rendszert, de a már meglévő védett területek között is egyre jött az együttműködés. Javasoljuk, hogy a Duna régió stratégia erősítsen rá erre is, és ami még fontosabb, bővíteni. Legyenek egységes természetvédelmi

alapelvek a Duna-menti országok között, és legyen egy közös vízió arra, hogy hogyan akarjuk a biológiai sokféleséget megőrizni. Nem kell nagyon magyarázni, éppen ma kezdődött el az az ENSZ csúcs, amely a biológiai sokféleségről szól, és reméljük, hogy ott külön célokat fognak kitűzni, amelyek ide is vonatkoznak majd. Nagyon fontos, hogy önszabályozó ökológiai rendszerek működését rehabilitációs munkálatok segítsék.

Vízgazdálkodásról néhány szó. Korábban említettem a vízkeretirányelv és vízgyűjtő-gazdálkodási terv fontosságát, aszály- és árvízi probléma kezelése. Ebben halljuk, hogy Magyarország vezető szerepet fog vállalni Romániával karöltve, és külön örömmel halljuk, hogy egy Tisza-projekt is indul majd a Duna stratégia keretében. Nagyon fontos az országhatárokon átívelő hatások napirendre tűzése. A dunai hajózás fejlesztése, ennek stratégia környezeti vizsgálata, ugyanis most a magyarországi szakasz is két szakaszra van bontva, külön-külön vizsgálják, külön tervekkel készülnek rá értelemszerűen. Nem értelemszerűen, de most úgy van, hogy a szlovák-magyar határszakaszra és a lokomotív szakaszra külön készülnek a tervek, külön készülnek a stratégiai környezeti vizsgálatok, egységesen javasoljuk kezelni.

További problémák a hordalékszállítás kérdése, ebben is a mederív, a feljebb lépcsőzött szakaszcól sajnos nem jut hozzá elég hordalék, folyamatosan vágódnak be a medrek, és ez ökológiai problémához vezethet, az ivóvíz kerülhet veszélybe, part menti élőhelyek száradhatnak el. Szigetközi vízellátás nagyon fontos, a vaskapui erőművek hosszanti átjárhatóságát ökológiailag minél hamarabb meg kell teremteni.

A környezetvédelemről néhány szót. Nem olyan régen történt vörösiszap-katasztrófa apropóján a WWF javasolja, hogy a környezeti felelősség irányelvet érdemes kipótolni, mindenképpen alkalmazni érdemes, és egy cselekvési terv kidolgozását is javasoljuk az irányelven belül a térségre, és mindennek az európai szintű alkalmazását az európai uniós joggal együttműködve. (*Jávor Benedek távozik az ülésről.*)

A fenntartható gazdaságfejlesztés, erről nem kívánok részletesen beszélni, azt hiszem, hogy kormánybiztos asszony előadásában sok mindenre kitért, és talán egy nyelvet beszélünk, és ez ügyben pedig fogunk tudni együttműködni, itt a közös agrárpolitika reformjától kezdve a széndioxid-kibocsátáson más fontos környezeti tényezőkhig. Köszönöm szépen a lehetőséget.

(Dr. Nagy Andor, a bizottság alelnöke átveszi az ülés vezetését.)

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Köszönöm szépen. Közben elnök úrnak ki kellett mennie, hogy találkozzon az Európai Unió biztosával, így átvinném az ülésen az elnöklést. (*Jelzésre:*) Közben Barsiné Pataky Etelka jelezte, hogy szeretne reagálni arra, amit az előadásban hallottunk, úgyhogy akkor meg is adnám neki a szót.

Barsiné Pataky Etelka kormánybiztos reflexiói

BARSINÉ PATAKY ETELKA: Köszönöm szépen. Amivel befejezte a WWF képviselője, azzal folytatnám, hogy valóban nem látunk olyan mély ellentéteket a gondolkodásmódunkban. Engedjék meg, hogy idézzem az Európai Unióban legutóbbi egy rendkívüli sajtótájékoztatóban a többi részt vevő ország jelenlétében mondtam, hogy a XIX. században az osztrákok kéknak látták a Dunát, illetve a Monarchia országai, a XX. Században ez jelentősen szürke lett, erre már emlékszem. Mennyi mindent kellett elkövetni annak érdekében, hogy ez valamennyire tisztább legyen, és Magyarország szeretné a XXI. században zöldnek látni. Tehát ez egy alapvető üzenet, és ha ezen a talajon állunk, akkor azt gondolom, ezt világosan meg is tudjuk fogalmazni.

Ugyanakkor nekünk az most a feladatunk, miután makroregionális stratégiáról van szó, mint ahogy említettem, 14 ország vesz részt, az volt a feladatunk, mivel 27-en fogják

elfogadni, hogy megnézzük azokat a kötelezettségeket, amelyek ebben a vonatkozásban érvényben vannak. Nagyon sokat dolgoztunk ezen, és egyeztettünk az ombudsmani hivatal képviselőivel is, és igyekeztünk a pontos jogi helyzetet feltárni. Az érvényben lévő nemzetközi előírások szerint az ENSZ AGN Egyezmény az, amelyik lényegében Magyarországra nézve mint egyezmény érvényben van. A Bizottságnak a javaslati ajánlások, ezért ha megengedik én a következőkben nem szeretnék az AGN Egyezménnyel foglalkozni, amely 1996-ban köttetett meg, ez a Duna magyarországi szakaszát egységesen vízi útként definiálja, amelynek legalább a 4-es hajózási követelménynek meg kell felelnie. Ebben az egyezményben felhívják a figyelmet arra, hogy ha valahol ilyen hajózási intézkedések történnek, akkor tekintettel kell lenni arra, hogy egy következő Magyarországot érintő hajózási szakaszban az egyenszilárdságát a hajóknak szintén fontos követelménynek tartják, megemlíteném, hogy tőlünk lefele és felfele lévő országokban ez nem 4-es, hanem 6-os.

Szeretném azt is elmondani, hogy mivel voltak félreértések, hogy valójában mit is jelent ez a 4-es hajóosztály. Figezky Gábor említette a hajózási méreteket. Tulajdonképpen a kérdés az, hogy nem határoz meg szélességet a határozat, azért ezt szögezzük le. Ugyanakkor pedig az a helyzet, hogy általában véve úgy szabályozza, hogy a hajózás több mint 60 százaléka, ami 240 naphoz tartozó általános vízálláshoz képest határozza meg a hajózást, a beavatkozás mértékét. Azonban vissza kell csatolnunk az eredeti angol szöveghez, amelyben benne van az, hogy a komolyabb igazolásokkal jelenleg a Duna esetében ez nem 240, hanem 300 nap, ami az átlag vízálláshoz képest mért érték. Ha mindezeket figyelembe vesszük, akkor a nemzetközi követelménynek, amit most elmondtam, a jelenlegi helyzet nem felel meg. Ezt tudni kell, ez nemzetközi kötelezettség. Hadd ne térjek ki most a magyar előírásokra, illetve magyar szabályozásokra, mert azt gondolom, hogy ez nem volt a feladat, de amit olvastam ebben a vonatkozásban, rengeteg információt adott. Szeretném azt is elmondani, hogy az így felmerült problémák, hordalék kérdések mellett néhány olyan kiegészítést szeretnék tenni, amely azt jelzi, hogy a három projekt közül miért azzal a projekttel próbáltunk érvelni, és azt is szeretném elmondani, hogy a hordalékkal kapcsolatos adatainkat elküldtük.

Szeretném elmondani, hogy a legutolsó információim szerint, amikor az Unióban tárgyaltam erről a kérdéstről, azt tapasztaltam, amikor a VITUKI-val tárgyaltam erről a kérdéstről, hogy itt jelentősen változtathatók az ombudsmani vizsgálat alapján az eddigi tervek, de ezek között megjelenik az a legjobb tudomásom szerint, hogy 380 napos hajózási időt vesznek figyelembe, ami már közelít a 300 naphoz. A továbbiakban pedig számtalan helyre írtak valóban az információ minden eszközével, és itt lecsökkentették a 180 métert 120 méterre, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy a vonták párhuzamosan nem találkoznak, hanem megvárják egymást. Lényegében az a beavatkozás, amit a VITUKI terv pillanatilag tartalmaz, lényegében mederáthelyezést jelent, és ahogy engem tájékoztattak, minden, ami kotrásra kerül, nem kerül ki a Dunából, ellentétben a korábbi időszakokkal, hanem áthelyezik a mederből a kikötött hordalékot.

Ugyanakkor azonban problémákat látunk, hogy a VITUKI terv még mindig nem felel meg Natura 2000 hálózat előírásainak, illetve a vízkeretirányelv vonatkozó rendelkezéseinek, többek között ezért is került sor arra, hogy a VITUKI a saját maga kérelmezte, hogy a vizsgálatokat határidőre el tudja végezni, és ennek határideje 2011. november 30. Hozzátenném még azt, nem vagyunk semmiről sem elkésve, mert a Duna magyarországi szakaszára 2012 végére készül el, Romániában is már tervezőasztalon vannak. Itt nem érhet bennünket kifogás az Európai Unió részéről a késés miatt, ugyanakkor egy alapos vizsgálatra az elkövetkező egy évben mód és lehetőség van.

Szeretném azt is elmondani, hogy az általunk elkészített előterjesztésben felhívtuk a figyelmet, hogy teljesen egy véleményen vagyunk Figezky Gáborral, illetve szeretném mondani, hogy korábban is már elhangzott országgyűlési biztos úr részéről, hogy szükséges

az, hogy legyenek olyan kikötő-felújítási, képzésintegrált programok, amelyek egyáltalán nem léteznek. Megtoldom én még ezt azzal is, hogy hajógyári kapacitásunk tehát képességeinknek, ami megmaradt privatizáció után még egyáltalán létezik, van ilyen hely a Duna térségében lényegében másutt is, javasoljuk, hogy egy közép-európai hajózási chartának a lehetőségét Magyarországon kezdeményezni kell éppen azért, hogy a magyarországi érdekeket megfelelő módon tudjuk ebben képviselni.

Arra szeretném a tisztelt bizottság figyelmét felhívni, hogy az első és legfontosabb az lenne, hogy itt alkalmazzuk azokat az előírásokat, illetve rámutassunk azokra az előírásokra, amelyek a legelőreutatóbbak, és azt gondolom, hogy elsősorban ezzel kellene foglalkozni, közben lehet számtalan javaslatot tenni ebbe a szövegbe, ami lényegében tulajdonképpen mindazt a célt szolgálja, Magyarország számára kedvező lehet-e a hajózás vagy nem. Én úgy gondolom azonban, hogy ha ezeket a munkákat elvégezzük, akkor ezt lényegében elő lehet mozdítani.

Az előzetes költségbebecslések alapján a teljes Duna-szakaszra tudjuk, hogy nincs tervbecslés, de ha a teljes az ökológiai módszerek elkészülnek, akkor gyakorlatilag 85 milliárd forintot jelentene, amiből durván 25 milliárd maga az a mederáthelyezés, amit a VITUKI terv előírányoz, most nem mennék abba a mélységbe bele, hogy ez milyen változtatásokat jelent a Natura 2000 megfelelősége szempontjából, de az ökológiai rendszerek esetében ez körülbelül 25 milliárd forint.

A kapcsolódó mellékágak revitalizációja, amelyhez elengedhetetlen tartozéka a projektnek, 35 milliárd, és 25 éves fenntartása 45 milliárd. Én ezt olyan szempontból érzem kritikusnak, hogy az európai gyakorlat a fenntartást nem szokta általában fizetni. Itt azonban előrehaladott tárgyalások vannak olyan vonatkozásban, hogy ezt is be tudjuk venni a projekt teljes költségvetésébe, és ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy jövőre, illetve 2012-re, amikor ez a konkrét lépés elindul, addigra reményeink szerint mód és lehetőség van egy igen komoly európai uniós finanszírozásra. Körülbelül ezeket tudtuk feltárni, itt szeretnék megállni, ezeket az információkat szerettem volna. Köszönöm.

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Köszönjük szépen a kimerítő előadást és a kiegészítést is. Most megnyitom a vitát, amelyre körülbelül negyedóra áll rendelkezésükre, Nem vagyunk egyszerű helyzetben, mert mindenki bízott rengeteg kérdés felmerül. Én most elég szigorú leszek és figyelem majd az órát, mert egy külön konferencia se lenne elég arra, hogy ezt alaposan kibeszéljük. Azt gondolom, hogy nagyon kimerítő tájékoztatást kaptunk kormánybiztos asszonytól és jók voltak a kiegészítések az ombudsman részéről és a WWF részéről is. Úgy tudom az egyik képviselőtársamtól, hogy a Duna Karta szeretne hozzászólni. Át is adnám a szót Bácskai Jánosnak.

Kérdések, hozzászólások

DR. BÁCSKAI JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen! Szeretném kérni a bizottságot, hogy Karátson Gábornak, a Karta képviselőjének adjon szót. Köszönöm szépen, elnök úr.

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Mivel ez nem szerepelt napirenden, erről szavaznunk kell. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy megadjuk-e a lehetőséget a Duna Kartának, hogy hozzászóljon? Aki ezzel egyetért, kérem, tegye fel a kezét. *(Szavazás.)* Egyhangú. Azt javaslom, hogy valamennyire időben korlátozzuk a hozzászólást, és az ne haladja meg az öt percet.

Karátson Gábor hozzászólása

KARÁTSON GÁBOR: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Én mélységes nyugtalansággal hallgattam kormánybiztos asszony előadását. A vége felé jöttek ki azok a dolgok, amelyek nyugtalansággal töltenek el, és amelyekről nem volt szó, az a hajózás kérdése. Szakmai kérdésekbe nem akarok belemenni. Már mondtam máskor is, hogy mindannyian kolontáriak vagyunk. A néhai Kennedy elnök mondta, hogy „én is berlini vagyok”. Nem is lehet itt úgy beszélgetni ezekről a kérdésekről, mintha közben mondom a mai napig nem ütött volna be az a tragédia, amely egész Magyarországot megrendítette, és amely nemcsak egy katasztrófa, hanem amelyben lelepleződött az úgynevezett szakértelem hozzáértése.

A Fidesz és a Duna Karta között a Horn-kormány idején gyümölcsöző együttműködés volt, ami főleg nekem köszönhető, azután ez lanyhult, mikor a Fidesz-kormány megalakult, és akkor most – én is Fidesz-szavazó vagyok, meg minden, nem azért mondom, de durván ennyi – egyszer csak megbolydultak a vizek és mindenféle olyan hangok hallatszottak, hogy talán mégis kellene gátakat is tenni a Dunára. A béke világának, mely a borzalmas, Gyurcsány, Medgyessy meg Bajnai kormány alatt volt és úgy festett, hogy azokkal kell megküzdenünk, akiknek a pártján állunk. Én ebbe belebetegedtem, ez olyan rettenetes élmény volt, amelyet magamnak nem kívántam, de hát elég sok rettenetes élményben volt már részem, ez is lett.

Jóra fordult a dolog, Deutsch Tamás képviselő úr javasolta, hogy tartsunk egy közös Fidesz-Duna Karta konferenciát, akkor lett Illés Zoltán is kinevezve, előadások hangzottak el, és szent a béke, nem lesz gát és vígan fogunk élni. Akkor volt egy ilyen vacsora az előadók részéről, ahol kormánybiztos asszony összeismerkedett velünk és kormánybiztos asszony bennünket leteremtett, hogy mi kollektíven elítéljük a mérnöki kart. Meglepő volt, mert nem ítéltük el őket sohasem kollektívan, de most a határára érkeztem annak, hogy elítéljem kollektíven a mérnöki kart, mert nem emlékszem, hogy bárki a timföldgyártás ellen valaha is felemelte volna a szavát. A szakértelem, hölgyeim és uraim, megbukott. Ezt be kell látni, és azért volt kísérteties ez az egész beszélgetés, mert úgy beszélünk, mintha még nem veszett volna a világháború. De elveszett, meg lehet itt sok mindent csinálni, és alávethetjük magunkat különböző uniós szabályoknak, amelyek nem törődnek azzal, hogy 3000 ember ivóvíze forog veszélyben, meg a folyó élővíze, mert ők így meg úgy akarnak hajózni, és ezt kitűzik nekünk. Én mint régi Duna-rajongó, sok mindent átéltem. Azért kell gátakat építeni, hogy a szovjet hadihajók felmehessenek Bécsig, én ezt is hallottam, hülyék vagyunk, hogy itt ugrálunk, mert itt szovjet hadihajók fognak felmenni Bécsig. A hatalom mindig a fejünk fölött tornyosul, mi meg kicsi ország vagyunk. Szerintem jobb volna mégis, ha átvészelnénk még ezt a nyomorult XXI. századot, ugyanis a XX. századot nem nagyon sikerült átvészelnünk, az az igazság, de valami megmaradna. Bármit hall az ember, hogy a szakértők ezt meg azt mondják, mi az igazság, nem hisszük el. Önök is biztosan olvassák a Magyar Nemzet irtózatos cikksorozatát, lehangoló, szörnyű dolgok derülnek ki. Még mindig nem derült ki, hogy mi volt és mit mondtak a szakértők. Mit engedtek meg, mi fölött hunytak szemet, milyen iratokat nem küldtek át oda, ami ismeretében talán másképp döntöttek volna.

Azt gondolom, hogy ezt az egész dolgot még egyszer meg kell majd beszélni, nem fél év múlva, és nem kellene így sietnünk, és magunkra húzzuk a kukának a fedelét és becsukjuk önmagunkat. Nem hiszek az egész dologban. Mondták, hogy a VITUKI tanulmányban benne van, hogy az ivóvízbázist súlyosan veszélyezteti, a vízi sportról nem is beszélve, szerintem tönkre zúzza, ha egyáltalán lesz olyan nagy hajózás.

Kérdés, hogy lesz-e. A szakértők azt mondják, úgyse lesz, nem akar senki se hajózni, tehát ez inkonzentrális kérdésekkel állunk szemben. Mint egy író meg festő, nem sokat értek hozzá, de azért a Dunát elég jól ismerem és látom, hogy cirka milyen egy folyó, és nyüzszítő kétségbeesés van bennem annak hallatán, hogy majd ivóvíz se lesz, kicsit ilyen lesz, kicsit olyan lesz, és nem tudjuk, hogy kicsit milyen lesz. Miért? Az ajkaiak tudták, hogy kicsit milyen sors vár rájuk? Itt tulajdonképpen egy abszolút ökológikus gondolkodásra kellene

áttérni, amíg még ne m késő. Nézzék el nekem, ha megbántottam bárkit is, de én úgy érzem, még mindig nem abban a kontextusban folynak ezek a beszélgetések, amiben már régen kellene, hogy folyjanak, lehet, hogy már most is teljesen késő, és az, hogy az Unió milyen hajóval akar menni, olyan, mint a tárgyaláson '57-ben, olyan érzésem volt, hogy Bölcskei Gusztáv felolvassa, hogy mi az igazság. Az igazság nem az volt, és ez később kiderült. *(Jávor Benedek megérkezik az ülésre.)*

(Jávor Benedek, a bizottság elnöke átveszi az ülés vezetését.)

ELNÖK: Köszönöm szépen alelnök úrnak, hogy átvette az elnöklést erre az időre, és most visszavenném. Köszönöm Karátson Gábornak az előadást, és a hátralévő időben egyrészt a reakciókra van lehetőség, másrészt a válaszadásra a meghívott vendégeink részéről. *(Jelzésre:)* Alelnök úr!

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Azért szeretnék hozzászólni, mert azt gondolom, hogy Karátson Gábor nagyon súlyos dolgokat mondott itt, amelyek benne vannak a levegőben is, és örülnék neki, hogy ha erről beszélénk, mert egyrészt gondolom, egy művész és festő, akinek a jó szándékát nem kérdőjelezi meg senki, hogy szándékosan dramatizálta a helyzetet. Azért itt nem Kolontárról van szó, bízom benne, talán a hasonlat kicsit erős, ugyanakkor jogosak azok az aggodalmak talán, amelyeket megfogalmazott. Ha ön megkérdőjelezi is a szakértelmet, azért a szakértelemnek is van helye az életben, és nem azok az elvek vezérelnék az életben, hogy egyszerűen ne vegyük tudomásul a realitásokat, és mivel a levegőben vannak olyan állítások, többek között az, hogy itt az ivóvízbázis veszélyeztetve lesz, gátak épülnek, én örülnék annak, jómagam nem vagyok erre képes, ha valaki reagálna, hogy valóban ez a veszély fennáll-e. A helyzet politikailag nem egyszerű, erre ő is utalt a pártdimenzió kapcsán, de Magyarország helyzete sem egyszerű, ugyanis fölöttünk is meg alattunk is azok az érdekek munkálkodnak, amelyek abba az irányba tolják Magyarországot, hogy tegye ne csak 240 napra, hanem 280 napra meg 300 napra hajózhatóvá a Dunát. Ha mi azt a döntést hozzuk, hogy ennek nem engedelmesszünk, azt az álláspontunkat meg kell tudni védeni. Van egy erős dilemma ebben, de szükség van a szakértelemre is. Én javasolnám egy olyan szakember akár a meghallgatását, aki az itt levegőben lógó kérdésekre tudna néhány mondatot válaszolni, mert nem szeretném, ha úgy mennénk el ebből a teremből, hogy „Úristen, most egy újabb Kolontárt készít elő a Magyar Kormány”. Egyáltalán nem erről van szó, ezt egy kis túlzásnak érzem, és még egyszer mondom, örülnék neki, ha valaki erre reagálna.

ELNÖK: Nekem is lenne egy pár kérdésem elsősorban kormánybiztos asszonyhoz. Talán egy picit alacsonyabb szinten, nem ilyen magasságokban, ahogy Karátson Gábor megfogalmazta, de azért azt gondolom, lényegi kérdések.

Az egyik, hogy a készülő európai uniós stratégiának mi a viszonya a meglévő, folyamatban lévő tervekhez, projektekhez? Itt Figezky Gábor előadásából is, meg hát mindannyian tudjuk, hogy hajózhatóság ügyében is komoly európai uniós projektek vannak folyamatban, ezeknek a megvalósítását, prioritásait befolyásolja-e az új Duna Stratégia elfogadása vagy sem? Ezzel összefüggésben Fülöp Sándor is említette, hogy validálás, tehát van 11 prioritás, ezek közül melyik milyen súllyal esik majd alapvető kérdés azzal kapcsolatban, hogy milyen irányban kell elmozdulni. Van 11 prioritásunk, de ha csak kettő dominál, akkor ez nyilvánvaló, hogy ez csak közepesen fog tudni megvalósulni.

Korábban már beszéltük kormánybiztos asszonnyal, hogy a Duna Stratégia nem foglalja például a Szigetköz, a Bős-Nagymaros kérdésével, ugyanakkor felmerül, hogy nemcsak a szigetközi, bős-nagymarosi probléma, hanem általában a Duna-mente rengeteg problémával terhelt, mégpedig környezeti problémákkal. Mennyire illesztendő egy olyan

stratégia, amely célokat fogalmaz meg a maga számára, ugyanakkor semmilyen szinten nem reagál azokra a létező konfliktusokra, amelyekről sürgősen kellene döntenie a kormánynak a Szigetközben. Ahogy kormánybiztos asszony említette, itt nemcsak a szűken vett Dunáról van szó, lesz vízerőmű a Dráván, erre vonatkozóan is vannak tervek, és ha még tovább megyünk, a következő kérdés jön be, a Duna vízgyűjtőn elhelyezendő veszélyes létesítményeknek a sorsa. Szomorú, ami történt, de hát 10 éve Nagybányán történt hasonló baleset, ezekkel tud-e valamit kezdeni a Duna Stratégia? Annak idején a nagybányai balesetet követően egy EU-s vizsgálóbizottság egy elég hosszú ajánlást tett közzé, amiből azt nem mondom, hogy semmi nem valósult meg az elmúlt 10 évben, mert a bányászati irányelv elfogadására végül került, de ezen túlmenően a probléma orvoslására nem került sor. A Duna Stratégia fel tudja-e gyorsítani, előre tudja-e vinni, hogy mondjuk ezek a veszélyforrások felszámolhatók lennének-e?

És végül a hajózhatósággal kapcsolatban, hogy azt mondta az ombudsman úr, hogy a múlt hétvégén közzétett állásfoglalása szerint igazából nincs Magyarországnak olyan nemzetközi kötelezettsége, ami 180 méter széles és 2,5 méter mély hajóutat szükségessé tenné. Ezt a magyar szabályozás átvette, hivatkozva a különböző előírásokat, de nincs érdemi előírás, ajánlások vannak, amelyeket a magyar jog kötelezettségnek fordított le, de ezek nem kötelezettségek. Ahogy alelnök úr említette 240 naphól 300 nap lenne a hajózhatóság, a Duna is hajózható 300 napon keresztül, a kérdés az, hogy milyen hajókkal. Nem arról van szó, hogy most egyáltalán nem hajózható, és akkor most gyorsan duzzasszuk fel, sarkantyúzzuk fel, akármit csinálunk vele, majd hajózható lesz. Itt arról van szó, hogy egy bizonyos hajózási paraméterek mentén valóban szükségesek ezek a beavatkozások, hogy megnöveljük 60 nappal a hajózhatóságot. Vannak esetleg más eszközeink arra, ahogy erre előadásukban kitértek, ezzel kapcsolatban van-e elképzelés? *(Jelzésre:)* Bödecs Barna máris jelentkezett és az idő rövidségére tekintettel utána megadom a szót a válaszára.

BÖDECS BARNA (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. A hajózhatósági időtartam kiterjesztésével kapcsolatban kérdésként fogalmazom meg, hogy itt vannak klimatikus viszonyok, vannak csapadékviszonyok, nyilvánvaló, hogy bizonyos évszakokban visszaduzzasztás nélkül nem lehet olyan vízhozamot teremteni a folyón, amivel a hajózhatóságot biztosítani lehet, ha egy hónapig nem esik eső vízgyűjtő területen, akkor a folyóban kritikus lesz a vízhozam, ez egyértelmű, tehát burkoltan ebben benne van a gátépítés szükségessége. Kérdezem kormánybiztos asszonyt, hogy a Magyar Kormánynak ebben a tekintetben mi az álláspontja.

A másik a Szigetköz kapcsán. Mindenképpen felvetés, hogy úgy gondoljuk, hogy egy stratégia kialakításánál minden esetben a jelen állapotot kell figyelembe venni. A jelen állapot nem megnyugtató, márpedig ha sem a bösi erőmű állapota nem megnyugtató, sem a Szigetköz helyzete nem megnyugtató, akkor nem értem, hogy lehet egy stratégia kialakításánál, az egész folyamatnál ezt az állapotot figyelmen kívül hagyni. Egyszerűen a magam részéről, frakciónk részéről kezdeményezni fogjuk, hogy a kormány mindent tegyen meg annak érdekében, hogy ez a rendkívül fontos és 18 éve nem rendezett kérdéskör ebben a stratégiában is megfogalmazódhasson. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, és akkor megadnám a szót Barsiné Pataky Etelkának.

Barsiné Pataky Etelka kormánybiztos válaszai

BARSINÉ PATAKY ETELKA: Köszönöm szépen. Néhány dolog, amire szeretnék reagálni. Az egyik, amelyre szeretném felhívni a bizottság figyelmét, hogy bár én tudom, hogy a fenntartható fejlődési bizottságában ülünk, de ami nekem a felelősségem, amire én a

megbízásomat kaptam, az egy makroregionális stratégia magyar oldali kialakítása. Szeretném elmondani, hogy ez gyakorlatilag nem azt jelenti, hogy ez csak a vízügyi államtitkár feladata, ezek párhuzamos folyamatok, nekünk az a dolgunk, hogy az Európai Unió, Európai Bizottság által a mi közreműködésünkkel kialakított makroregionális stratégiára a legjobb lehetséges magyar intézkedéseket megtegyük.

Rögtön csatlakoznék már ahhoz a kérdéshez is, hogy valóban van-e prioritás. Igen, ez egészen egyértelmű, hogy mind a 4-es, mind az 5-ös prioritási területet szeretné Magyarország kiemelni a vízminőség-védelem, illetve az aszály kérdésében.

Ehhez csatlakozik az is, hogy lényegében mikor felmerült az, hogy a Duna-Tisza közének és egyebek problémája. Szeretném elmondani, hogy mindezekkel részleteiben már, ugyan a Duna-Tisza köze nincs nevesítve, de mindenesetre az aszály kérdésével foglalkozik a stratégia, éppen pont a mi közreműködésünkkel és a mi projektjeink kapcsán.

A helyzet tehát az, hogy teljes egészében erre a két területre fókuszál, tehát ennyiben valóban jó az információ, hogy ez a kettő a prioritás. Szeretném elmondani, hogy a Szigetköz kérdése az a vízügyi államtitkár feladata, azért nem az én feladatom, és bízom benne, hogy párhuzamosan ezt a feladatot végzi, nyilván a kolontári események ezt hátráltatják, de gyakorlatilag az a helyzet, hogy azért nem az én feladatom, mert az én feladatom az uniós stratégia, és nem a bilaterális kérdések rendezése. Sőt, az elnökség alatt a szokások értelmében nem egészen illik bilaterális kérdéseket napirendre tűzni, tekintettel arra, hogy január 1-jétől a 27-eket kell az Unióban képviselni, ezért ezt már csak ezekből az okokból sem tudja államtitkár úr. Amennyiben javaslata van, boldogan beépítjük.

A következő, ami felmerült mint kérdés, hogy bekerül-e a kolontári katasztrófa. Szeretném elmondani, hogy az a bizonyos 5-ös kérdés, aminek a koordinációját felvállaljuk, az tulajdonképpen korábban úgy szólt, hogy nature and man with risk. Tulajdonképpen ebbe bele lehet érteni nemcsak a természeti katasztrófákat mint árvíz és aszály, hanem az ember által okozott katasztrófákat, amit összesítettük egy olyan címben, hogy környezeti katasztrófák. Tehát ebbe mélységesen beleértendőek ezek a problémák is, tehát ebbe a kérdésbe, ha mi ezt tudjuk koordinálni Romániával, nem véletlenül Romániával szeretnénk ezt koordinálni, ez beletartozik, megint csak azt tudom megerősíteni, hogy Magyarország ebben szeretne ebben is szerepet vállalni.

A következő, amiről még szó volt, és amiről még beszélni kellene a Duna hajózhatóságára vonatkozóan az előbb elmondtam, nem akarom megismételni, elnök úr nem volt jelen, ki kellett mennie, de akkor utána engedje meg, hogy utána önnek is megtegyem. És akkor vissza kell térnem arra, amit felvetett Karátson Gábor, illetve Nagy Andor képviselő. Hosszan és sokszor beszélgettünk már erről a kérdéstről, az egyik, amit szeretnék mondani a kérdéstről, ez egy közös vélemény, hogy én nem ismerek olyan készülő magyar tervet vagy olyan magyarországi szándékot, ami gátat építene a Dunára. Azért ezt szögezzük le. A terv, ami készül, egyelőre Szob és Mohács közötti szakaszra készül, egyelőre semmiféle terv nincs a Szap és Szob közötti szakaszra, mi kezdeményeztük, hogy erre is készüljön el valamiféle terv, hogy lássuk, hogy ott mi a helyzet.

Azt is szeretném elmondani, erről én nem tudok, tudomásom nincs ilyen akaratról, és a kutatásaim során ilyet nem hallottam. Nem tudok másra hivatkozni, mert nem az én feladatom, de azért körültekintően eljártunk, hogy rákérdeztünk arra, hogy ez a módosított terv, ami nem a két évvel ezelőtti terv, hanem éppen pont az ombudsmani munkánk következtében egy módosított terv, amiről már szóltam, ennek a beavatkozásai a vízbázist nem veszélyeztetik. Én ezt a kijelentést hallottam, kétségbe lehet vonni, meg lehet vizsgáltatni, de mindenesetre én azt tudom mondani, hogy ez a vízbázist nem veszélyezteti. Pillanatnyilag a Dunán 8000 hajó közlekedik évente, és nem nagyon veszik észre, hogy pillanatok alatt ideérkeztek ezek a szállodahajók, amelyekből egy forint előnyünk nincs, mert

egyszerűen nem foglalkoztunk azzal, hogy ezek jönni fognak. Azt gondolom, hogy most éppen ideje lenne annak, hogy ezt a kérdést komplexen áttekintsük.

Amit Gábor mondott, én nem látom veszélyben a Dunát a magam részéről. Legalább annyira kötődöm a Dunához, ha már személyes hangot megengednek nekem egy mondat erejéig, ott nőttem fel, egész gyerekkoromtól fogva minden nyaramat a Duna mentén töltök, nem akarok kínai állami vezetők szlogenjeivel dicsekedni, de minden évben átúszom a Dunát. Szeretném elmondani, hogy számomra a Duna legalább annyira fontos, mint bárkinek itt a jelenlévők között, és nagyon nem szeretném, hogy ha a Duna károsodna. Valóban az egy kérdés, hogy a Dunán a hajózás ellen van-e az, akinek a véleménye az, hogy ne hajózzunk, vagy pedig az ellen, hogy a medret rendbe tegyünk. Mert amit én láttam a VITUKI tervben, az mindössze ahogy említettem, mederáthelyezés, illetve a meder rendbetétele, karbantartása, ha szabad ezt mondanom. Még egyszer jelzem, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ma véleményt alkossunk. Abban a helyzetben vagyunk, hogy konzultáljunk a VITUKI-val, gyakorlatilag éppen azért, mert azért kaptak egy év halasztást, hogy megvizsgálja, hogy milyen módon tud megfelelni az általa javasolt megoldás, milyen módon tud megfelelni a Natura 2000 és a vízkeretirányelv előírásainak. Mert ha ezt hitelt érdemlően bizonyítani tudja, akkor nyilvánvalóan ez egy következő lépcsőfok.

Azt szeretném ezzel mondani, hogy nem volt feladatom a hajózás kérdésének a mélyebb tárgyalása, azt kellett megnéznem, hogy mik a nemzetközi előírások, ezeket, ahogy előbb említettem, megnéztük. Tájékoztatnom kellett vagy kell végül is önöket is arról, hogy készül egy ilyen terv, amit nyilván ismernek. Tájékoztatnom kell önöket, hogy ezzel kapcsolatban milyen határidő-módosítások történtek, és én azt gondolom, hogy a Duna makroregionális stratégiának egyik része nyilvánvalóan a hajózás lesz, és azt gondolom, hogy Magyarország álláspontja ebben a kérdésben nyilvánvalóan az összes rendelkezésre álló ismeret alapján fog kialakulni.

Nem tudom, hogy maradt-e még kérdés, amire nem válaszoltam, vagy amit talán nem kielégítően mondtam? Én azért még egyszer szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy talán nem lenne szabad, vagy valóban nem lenne szabad azzal együtt, hogy borzasztó tragédiáról van szó Kolontáron, de nem lenne szabad a Dunán történő hajózást Kolontárhoz hasonlítani. Még egy számot említenék meg, amit a VITUKI-tól kaptam, nyilván ezek mind ellenőrizhető számok, hogy azon a szakaszon 1 millió köbmétert mozgatnak meg, míg a Duna saját magától 6 millió köbmétert helyez át egy év alatt a Dunán belül. Ez a hordalék nem kerül kiemelésre a Dunából, tehát megfelelő ökológiai módszernek tartom ahhoz, hogy ne tegyünk kárt a Dunában, de ez egy személyes megjegyzés, nyilván nem az én feladatom ezt megítélni.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e még kérdés, hozzáfűznivaló? *(Nincs jelzés.)* Ha nem, akkor én megköszönöm vendégeinknek, hogy eljöttek és ismertették a Duna Stratégiával kapcsolatos elképzeléseket. Köszönjük Bendzsel úrnak, hogy a kiállítást megtekinthettük. Szerdán délután 2-kor lesz bizottsági ülés.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 31 perc)

Dr. Nagy Andor
a bizottság alelnöke

Jávor Benedek
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Dancsecs Dóra